

BRASSÓI LAPOK

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

POLITIKAI NAPILAP
Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UTCA 56-58 szám

Zsilvölgye

Még mindig kísért a Zsilvölgye. Még mindig gondatlanul és gondatlanul labdázik vele a bürokrácia. Majd Raducanu, majd Hatieganu, majd ez, majd az, s közben egyre izzóbb a hangulat, egyre komplikáltabb a helyzet. A tizenöt százalékos bérredukció kísértete mint a Szibillák könyve fenyegeti a közrendet, közérdeket: ma nem adják meg, ami békét, nyugalmat, rendet, termelést jelent, majd holnap, amikor már drágább, holnapután, amikor már katasztrófálissá válik az ellentét, mint ahogy a puszták bukaresti véres próbáját is büns adminisztrációs hanyagság okozta.

Hát nem volt elég a hetek óta tartó hercehurcából, izgalomból? Hát nem a legtermészetesebb logika parancsolja, hogy amikor már nyakig merültünk el a gazdasági válságban, mentjük meg a munka és munkás életlehetőségét, ahogy azt a jogrend és az állam érdeke megköveteli? Miért nem határozzák és intézkedtek idáig, mikor minden lehetőség adva volt hozzá, sőt annál több: állampolitikai kötelesség is parancsolta?

Az ország külföldi kölcsönt akar és beruházásokra készül. Szóval konszolidációra. S a zsilvölgyi vizeszekció látványa volna hozzá a biztató prospektus? Az a lelketlen és léha mód, hogy a megoldást halogatják, az egyetlen becsületes megoldást, mely a nyomorral küzdő munkást visszaadja önmagának és nehéz küzdelmes hiátusának?

A cinizmusnak ekkora mértéke mégis csak sok. Még nálunk is, a mi viszonyaink között is, ahol a jót, az okosat, az időszerűt, az idejénvalót, rendszerint hiába várjuk, ellenben a rossz, az ostoba, a melléfogó, sőt az elkésett is mindig halálos pontossággal érkezik.

Pedig mennél rosszabb a gazdasági helyzet, annál fontosabb, hogy a kisembert, a munkást, a nyomorral küzdőt állítsák talpra, az ő munkája lehetőségét biztosítsák, konszolidálják.

Vagy a tizenöt százalékos gazdag urai nem tartoznak áldozati taksával az állam "endjével és a társadalom összhangjával szemben?

Bucsurzó az öngyilkoshoz

Levonta a végső konzekvenciát és megölte magát. Kereskedő volt és mivel nem volt keresete, keresni valója sem volt többé ezen a földön. Maga írta meg ilyenformán, nyugodtan, szenvedetlenül, a hátrahagyott leveleiben Dosztál Kálmán, hogy így, ahogy élt, tele nyomorúsággal, gondnal, az övél vergődésének a látásával, nem kíván tovább élni.

Ez a dícsőszentmártoni kereskedő, aki úgy érezte, hogy meg kell válnia az élettől, aki a nyomorúság hinarjából gyors öntételel vágta ki magát, valamikor egyike volt a város leggazdagabb polgárainak. Dolgozott és keresett, nyugodtan élt és megbecsülést övezte. Volt miért élnie. S hová jutott rövid néhány év alatt? A végső konzekvenciához. De anélkül, hogy a saját hibája, vagy gyöngesége, vagy akár az úgynevezett világválság sodorta volna a rettentő dilemma elé. Bizonyára az általános pangás is siettetette a tragédiát, de a halálos ítéletet azt a gazdasági politika mondta ki rá, mely csak adót, illetéket, vámot, tarifát, províziót, baksist és kontrollt ismer, de magasabb szempontot, mélyebb humanizmust, tisztult igazságosságot és gazdasági érzéket nem.

Ime, egy adóalany, aki nem bírta már tovább. Egy a százazrek közül, akik ép úgy küzdenek, vergődnek, a megroppanás válságában gyötrődnek, mint a szerencsétlen kartárs, akinek elég volt, aki látta, mi volt ő egykor, hogyan volt egykor, mi ő most, s mi lenne, ha még tovább élt. Mindenki nem lesz öngyilkos, a ki hasonló sorsot szenved, de mindenki türelmetlennek találja ezt az életet, amely a halálhoz hasonló. „Nem az a halál, ahogy itt nevezik, mikor a koporsó födelét szegezik, de az a halál, mikor még itt vagyunk, de halva, s magunkat siratjuk önmagunk.”

A halott Dosztálnak a halálában is vannak osztályosai. A tönkrement iparosok, kereskedők, akiknek az élete már alig élet, akik céltalanul, kilátástalanul tapognak a málomban, a kevés lisztet, amit örölnek, s ami mellett maguk is felőrölnek, elviszik a vám-szedők és a fináncok, s elvesztik azt a kis energiát is, mely az élettel való megharcoláshoz szükséges. Ők még az adókkal és illetékekkel, boltbérékkel és perekkel számolnak.

Azzal, hogy jobbra fordul a sorsuk, már rég leszámoltak.

Az ipar szindikalizálásáról szóló törvényjavaslat

Új alapokra fekteti Románia iparát Manoilescu kényszer-szindikalizálási javaslata

Minden ipari szakma közösen szerzi be nyersanyagát és közösen végzi az eladást. Ha túltermelés van, nem lehet új gyárat alapítani

Mit tartalmaz a javaslat?

Bukarest, február hó 5

Hónapok óta kísért Manoilescunak az ipar-szindikalizálására irányuló terve. A nagyipar képviselőivel, szakmánként, december óta folynak a tárgyalások az ipari cikkek árainak leszállítása ügyében. azonban a probléma egy lépéssel sem jutott közelebb és

az árak semmivel sem csökkentek jobban, mint amennyire a kereslet és kínálat törvénye, illetőleg a fogyasztási krízis amugyis megszabta.

Manoilescu iparügyi miniszter a nagyipar képviselőivel folytatott tanácskozásai során rájehatott arra, hogy nem annyira a nagyipari vezetőkön mulik az árak leszállítása, hanem azon a tényen, hogy

romániai nagyipar a mai termelési viszonyok mellett képtelen olcsóbban termelni, tehát ráfizetés nélkül nem adhatja olcsóbban áruját.

Ebből önként következik, hogy valamit tenni kell az ipari termelés racionalizálása érdekében. Az ipari vállalatok a maguk lehetőségének határain belül eddig is racionalizáltak üzemeiket, azonban itt

egy olyan elhatározásra és cselekedetre van szükség, amely az egész romániai ipari termelést és értékesítést új alapokra fekteti.

hogy egyrészt felvehesse a belföldi ipar a versenyt a külföldről bejövő áruval szemben, másfelől pedig olcsóságával képes legyen a fogyasztási nivót emelni.

Az industrializálási javaslat főbb intézkedései

Ezek voltak azok a szempontok, amelyek Manoilescu minisztert arra indították, hogy elkészítse a belföldi ipar szindikalizálásáról szóló törvényjavaslatát, amelyet már be is mutatott a kormány legfőbb gazdasági bizottságának és amelyet a bizottság elvben már el is fogadott.

A javaslatról eddig nem igen szivárogtak le részletek és így mindenféle ellenőrizhetetlen kombinációk kerültek forgalomba. Most aztán alkalmunk van a javaslat főbb rendelkezéseit ismertetni.

A javaslat mindenekelőtt kimondja, hogy az ipari szakmáknak külön-külön szindikátusokba kell tömörülniök, majd az összes szakmai szindikátusokból egy külön országos ipari szindikátus alakul.

Ha valamelyik ipari szakmának 25 százalékos kitevő részének képviselői a szakma szindikalizálását kéri, a kormány elrendelheti, (de nem köteles elrendelni), az illető ipari

szakma szindikátusának megalakítását. — Ha azonban az ipari szakma 45 százaléka kéri a szindikátusba való tömörítést, a szindikátus megalakítása kötelező.

Minden szindikátus az árak megállapítására és az eladás irányítására és lebonyolítására egy központi irodát tart fenn.

A szindikátusi központ kötelessége az ipari termelést irányítani. Megakadályozza a felesleges befektetéseket, megállapítja a gyárak részére, hogy milyen cikkeket és mennyit termeljenek, beszerzi és elosztja a nyersanyagot és ellenőrzi, hogy a vállalatok adókötelezettségének eleget tette-e.

A termelési kontingens elosztásánál a szindikátusi központ a gyárak által az utóbbi három évben termelt mennyiség átlagát veszi alapul.

Minden szindikátus köteles egy vegyvizsgáló állomást felállítani, amelynek feladata az, hogy a szakma racionalizálását elősegítse.

A nagyipar nem lelkesül az új rendszerért

Az összes ipari szindikátusok közösen egy országos szindikátust alakítanak. Ennek a szindikátusnak a feladata az, hogy

a belföldi szükséglet erejéig fokozza az ország iparosodását, túltermelés esetén pedig keresse az exportlehetőségeket és ha ilyen lehetőség a rentabilitás figyelembevétele mellett nincs, korlátozza a termelést a belföldi szükséglet nivójára.

Ha valamely iparban túltermelés van, új ipari üzem létesítése nem engedélyeztetik.

Ugy a szindikátusoknál, mint a szindikátusok központjában a kormányt egy-egy kormánybiztos képviseli

A Semmitőszék mellett egy szindikátusi bíróság működik. A belső vitás kérdések eldöntésére a szindikátusoknál szindikátusi választottbírók működnek.

A javaslat súlyos szankciókat állapít meg a különböző szabálytalanságok és visszaélések megtorlására. Ezek között nem utolsó az a szankció, amely a gyárüzem leállítását írja elő

Csak rapszódikusan és csak főbb vonásaiban ismertettük Manoilescu javaslatát, amelynek részletes ismertetésére még visszatérünk. A javaslat valószínűleg még széleskörű vitát fog maga után vonni, minthogy nagyipari körökben neheztelen idegenkednek ettől az állami beavatkozástól.

Magyarország és Ausztria

nem teszik magukévá Románia által
ajánlott preferenciális vámrendszert

Kifarantanak a legjobb kedvezmény elve mellett

Budapest, február 5.

A felsőház külügyi bizottsága tegnap tartotta rendes havi ülését Berzeviczy Albert elnöke alatt. Megnyitójában Berzeviczy melegen üdvözölte gróf Károlyi Gyulát, az új külügyminisztert, aki köszönetet mondva az üdvözlésért, kijelentette, hogy nem vállalkozott új külpolitikai irány kiépítésére, amit egyébként tőle senki sem vár, hanem Bethlen miniszterelnöknek és hivatali elődjének bevált külpolitikáját kívánja folytatni.

Ezután Károlyi gróf tájékoztatta a bizottságot mindenekelőtt azokról a gazdasági természetű kérdésekről, amelyek az ország külpolitikájának a homlokterében állottak. Ismételt hangsúlyozta, hogy

Magyarország nem tartja kívánatosnak a Csehszlovákiával most fennálló szerződés nélküli állapotot.

A genfi eseményekről beszámolva kiemelte, hogy Magyarország hozzájárul minden békés szándéku politikai megmozduláshoz.

A külügyminiszter expozéjának kiegészítése gyanánt Bethlen miniszterelnök beszámolt bécsi látogatása előzményeiről, valamint az osztrák-magyar viszony újabb alakulásáról. Ezt követően részletesen foglalkozott azokkal a különböző gazdasági konferenciákon felvetődött megoldási tervekkel, amelyek a világgazdasági válságlikvidálását célozzák, s kijelentette, hogy ezek közül egyik sem bizonyult felhasználhatónak az osztrák-magyar viszonylatban. Ezért a Genfben ajánlott megoldási módot követték s ennek alapelveiben sikerült is megállapodni. Reméli, hogy a két ország között még a tavasz folyamán megfelelő gazdasági szerződés léphet életbe, amely nem törli át a legjobb kedvezmény elvét, hanem ennek keretében igyekszik megvalósítani a maga céljait. Végül köszönetét fejezte ki Miklós osztrák köztársasági elnöknek és Schober külügyminiszternek előzékeny magatartásukért, ami lehetővé tette a két állam újbóli közeledését.

A vita során többen felszólaltak, köztük Somsich László gróf, aki

követelte az orosz dömping-ellenes politika folytatását, mindaddig, amíg a világ végre komolyan nem veszi ezt a veszélyt.

Az ülés a késő délutáni órákban ért véget.

Cafolják az osztrák-magyar katonai szerződés hírét.

Bécsi jelentés szerint a külföldi sajtó egy részében megjelent ama hírrel szemben, miszerint Ausztria és Magyarország között katonai szerződést is előkészítettek volna, hivatalos he-

lyen megállapítják, hogy *ilyen természetű megállapodásról nem volt szó.* Bethlen magyar miniszterelnök bécsi látogatásának egyedüli célja a barátsági, békéltető és döntőbírói szerződés aláírása volt. Minden egyéb kombináció a fantázia birodalmából való.

Elhangzott a vádbeszéd Tausend ellen

Az ügyész megrögzött csalónak és veszedelmes szélhámosnak nevezte a müncheni aranycsinálót

München, február 5.

A Tausend-per szerdai tárgyalásán — miután a bíróság a bizonyítási eljárást befejezte, a terhelő tanúk kihallgatásával és a szakértői vélemények felolvasásával — elhangzott az államügyész vádbeszéde is. Az ügyész kifejtette, hogy a Tausend-féle alkémia teljesen csődöt mondott.

Tausend kémiai ismeretei nem haladták meg az intelligens laikusok általános tudását és mégis ezidőszent még megoldhatatlan tudományos problémákat akart gyakorlatilag hasznosítani.

Nem sikerült neki sem a kör négyszögesítése,

sem pedig az atomrombolási elmélet alapján nagy garral hirdetett aranycsinálás sem. Tálamányai hasznavehetetleneknek bizonyultak a tudomány megítélései szerint, *annál nagyobb jövedelmet húzott ő az aranycsináló részvénytársaság alaptőkéjének elközlésével.*

Az ügyész vádbeszéde végén Tausendet, a bajor hazafiak aranycsinálóját *megrögzött csalónak és veszedelmes nemzetközi szélhámosnak* mondta.

s egyben kérte a bíróságot, hogy a modern alkémistát csalásai büntetéséül a bíróság ítélje 6 havi szabadságvesztésre.

Jövőre is hétosztályu marad a gimnázium

Costachescu nem tudja keresztülvinni a nyolc osztályos gimnáziumok visszaállítását

Bukarest, február 5.

Azok a liceumi növendékek, akik ma a hetedik osztályba járnak még mindig a legnagyobb bizonytalanságban vannak, hogy megmaradnak-e jövőre is a hét osztályu középiskolák, vagy pedig Costachescu miniszter bejelentése szerint a jövő tanévben már nyolc osztályosok lesznek. Az utóbbi esetben az idén nem lennének érettségi vizsgák, hiszen a mostani hetedik osztályos tanulóknak az érettségi előtt még a jövőre újra felállítandó nyolcadik osztályt is el kellene végezniük.

A közoktatásügyi minisztériumban erről a kérdéssel az alábbi információt kaptuk:

— Costachescu miniszter tényleg, amint azt bejelentette, szeretné visszaállítani a nyolcadik osztályt, és dacára a szűk költségvetésnek még az anyagi feltételt is megtudta volna szerezni annak, hogy az összes középiskolá-

kat, újra nyolc osztályuvá alakítsa át. Azonban a minisztérium magasabbrangú, liberális érzelmű hivatalnokai között nagy ellenállásra talált a terv, akik

mereven ragaszkodnak az Anghelescu által kreált hétosztályos középiskolák rendszeréhez.

Costachescu már belátta, hogy a liberális főhivatalnokok szabotázsával szemben képtelen a nyolc osztályu középiskola felállítására vonatkozó tervét keresztül hajszolni. Tehát

jövőre is az Anghelescu által kreált hétosztályos középiskolák maradnak meg.

De ha Costachescu ezt belátta, miért nem értesíti erről a diákokat is, akiknek végeredményben mégis csak tudni kell, hogy lesz-e az idén érettségi vagy sem?

Bírószági bonyodalom egy elhibázott orvosi kezelés körül

Apai szeretet, vagy zsarolás. Egy bécsi fogtechnikus kűlönös pere

Bécs, február 5.

Lewinter Lajos bécsi fogtechnikus azt állította, hogy nyolc éves kislányát, aki tuberkulózisban szenvedett, az osztrák Vöröskereszt grimmensteini szanatóriumában helytelenül kezelték, ezért panaszt emelt és különböző követelést támasztott a szanatórium vezetésével szemben. Így került a bécsi fogtechnikus zsarolás vádjá miatt a bíróság elé. Egészen különös az a per, amelyet ma tárgyalt a bíróság. A vádlott egy apa, aki tulajdonképpen nem tett mást, mint

gyermeke egészségével törődött és most zsarolás miatt kell felelnie a földi igazságszolgáltatató fórum előtt.

Lewinter fogtechnikus Alice nevű leánya 1929 nyarán tuberkulózisban megbetegedett és az orvosok tanácsára a kislányt elküldték a grimmensteini Vöröskereszt-szanatóriumba. — Egészen decemberig kezelték a leányt a szanatóriumban, míg aztán azon a címen, hogy állapota javult, elbocsátották. A gyermek állapota azonban állítólag egyáltalán nem javult. Alig hogy otthon volt, ismét visszaesett régi ba-

jába, sőt betegsége még rosszabbra fordult. A fogtechnikus ezért azt követelte a szanatóriumtól, hogy rendszeren kezeljék a leányt.

Több levelet írt a szanatóriumot vezető orvosnak, amelyben egyebek között azt állította, hogy Grimmensteinben lelki gyakorlatokkal pótolják azt, amit a gyógyítás terén elmulasztanak.

A fogtechnikus azonban nemcsak egyedül, hanem ügyvédje útján is íratott a szanatórium vezetésével, aminek következménye az lesz, hogy a gyógyintézet vezetősége alapos vizsgálat alá vette a kislány esetét és a vizsgálat után értesítették a fogtechnikust és ügyvédjét, hogy kérése alaptalan és ezért azt nem teljesíthetik.

A fogtechnikus azonban nem engedte magát lerázni, hanem újabb panaszokkal és követelésekkel halmozta el a gyógyintézetet. „Elvárom a Vöröskeresztől — írta egyik levelében —, hogy megfelelő összeget bocsát rendelkezésemre, hogy lányomat meggyógyítsam és egészségét legalább olyan mértékben tudjam helyrehozni, mint amilyen volt, amikor

a grimmensteini gyógyintézetbe került.” Ezzel a kéressel is elutasították, erre a fogtechnikus újabb levelet írt: „Mondják meg a kiváló orvosoknak, hogy fanatikusam fogok küzdeni ellenük és kényszeríteni fogom ezeket az urakat, hogy velem együtt szenvedjenek.”

A sok levelezés közben a fogtechnikus megemlítette az összeget is, amelyet az elhibázott kezelés címén a szanatóriumtól követelt. Ötezer shilling volt ez az összeg.

Mindez azonban nem használt és Lewinter fogtechnikus megvalósította fenyegetéseit. A bécsi Abend egyik munkatársát informálta lánya sorsáról és az újságban meg is jelent a támadó cikk, amelyben az állt, hogy a grimmensteini szanatóriumban a lelket gyógyítják és nem törődnek a betegek testi gyógyításával.

A Vöröskereszt vezetősége a támadócikk megjelentése után büntető feljelentést tett a fogtechnikus ellen.

aki a tárgyaláson hajlandónak mutatkozott a valódiság bizonyítására és kijelentette, hogy a Vöröskereszt ellen polgári uton is kártérítési pert indított.

Eladunk: gyapjú feldolgozó gyárat, 100 holdas prima birtokot, kézimunka üzletet, 36 holdas kertet gyümölcsösökkel, brassói ruha üzletet, prima vidéki üzletet házzal gyümölcsösökkel. **Vesszünk:** Több családi házat, állami épületek egyemeletes brassói házat és iparvállalatot. **Keresünk** megvételere értékpapírokat és keleti szőnyeget. **Elfogadunk** bizományi árut teljes garanciával. **Incasso** megbízást vállalkunk. — Industria Agentura & Comission Brassó, Str. Voivod Mihail 8. (Kolostor-u.) Szg. 298

A szociáldemokraták kilépnek az interparlamentáris unió magyar csoportjából.

A magyar szociáldemokrata párt parlamenti csoportja nemrégiben levelet intézett Berzeviczy Alberthez, mint az interparlamentáris unió magyar csoportjának az elnökéhez, s kérték, hogy a magyar csoport nyilatkoztassa ki álláspontját, a titkos választójog kérdésében. Egyben közölték, hogy amennyiben a válasz nem lesz kielégítő, úgy kilépnek az interparlamentáris unióból.

Berzeviczy most válaszolt a levélre s hangoztatja, hogy érthetetlen előtte a szociáldemokraták magatartása, mert az unió egyszer már leszögezte álláspontját, ebben az ügyben s feleslegesnek tartja ezt megismételni.

A Magyarország ezzel kapcsolatban tudni véli, hogy a szociáldemokraták nem elégték ki ez a válasz s ennél fogva minden valószínűség szerint kilépnek az unió magyar szekciójából.

Milyen feltételekhez köti a francia sajtó a román kölcsönt?

Bukarest, február 5.

A Havas-ügynökség nagyobb tudósításban számol be a Párisban folyó román kölcsöntárgyalásokról. A Havas-ügynökség szerint a román kölcsön összege 40 millió dollár volna és a kibocsátásra kerülő kötvények 82-ös árfolyamon kerülének beváltásra, míg a kötvények kamatozása 7 és fél százalék volna.

A francia távirati iroda jelentése szerint a tárgyalások kedvező mederben haladnak. Popovici a francia kormány is támogatja, azonban a francia sajtó bizonyos feltételekhez köti a kölcsön folyósítását. Ezek a feltételek a következők:

1. A kölcsön nem használható fel a költségvetési deficit fedezésére.
2. A kölcsön összegét kizárólag az ország gazdasági felépítésére szabad fordítani, tehát beruházásokat kell belőle eszközölni és közmunkákat végezni.
3. Románia teljes szabadságot ad a külföldi tőkének.
4. Egyenúlyba hozza Románia a költségvetését, mégpedig úgy, hogy a bevételeket fokozza, a kiadásokat pedig csökkenti.

A francia távirati iroda közlése szerint Popovici már hozzá is járult a francia sajtó által felállított feltételekhez és így már semmi sem áll a kölcsön megkötése útjában.

Napok óta fontos tanácskozásokat folytatnak a pártok vezérei

A liberálisok és averescanusok már megegyeztek

A nemzeti-parasztpárt Maniu visszatérését sürgeti

Bukarest, február 5.

A belpolitikai helyzet jövőbeli kialakulásának a kulcsát azok a tárgyalások képezik, amelyek már napok óta folynak a pártok vezérei között.

Ezeknek a tárgyalásoknak a célja az, hogy megegyezést hozzanak létre a nagyobb pártok között a koncentrációs kormányt illetően, mert most már nyilvánvaló, hogy a mennyiben ez nem sikerül, akkor a bukóban levő Mironescu kormányt olyan kabinet váltja fel, amely a legkomolyabban veszélyezteti a pártrendszer és a pártok további létét magát is.

A liberálisok és averescanusok között állítólag már meg is van a megegyezés, s most már a nemzeti parasztpárt megnyerésén van a sor. Hogy a nemzeti parasztpárttal való megállapodásnak minél nagyobb esélyei lehessenek, több oldalról javasolták hogy kérjék fel Maniut a minél hamarabb való visszatérésre. E végből

Leucuta temesvári képviselő, aki bizalmasa a nemzeti parasztpárt vezérének, tegnap este el is utazott Nizzába, hogy sürgesse Maniu hazatérését.

Leucutának az a megbízatása, hogy mutasson rá Maniu előtt arra, miszerint a jelenlegi kormány bukása küszöbön áll s hogy a pártok gyors megegyezést sürgetnek minden kalandos kormányváltással szemben az elhárítása végett.

Hogy ez a megelőző akció sikerre vezet-e, az természetesen több szempontból fölötte kétségesnek látszik egyelőre.

Nemcsak Tiszazugon használták az arzént

A fajszi méregkeverőnő álmában kibeszélte a gyilkosságokat

Izgalmas tárgyalás a kalocsai törvényszék előtt

Kalocsa, február 5.

A kalocsai törvényszéken tegnap folytatták a fajszi méregkeverőnőnek, Pap Mihálynénak a főtárgyalást, amelyen a vád koronatanúját, Mór Gézánt hallgatta ki a bíróság. Mór Gézánt, rendkívül terhelő vallomásaiban, amely az arzénporok lélektanához szolgáltat megdöbbentő adatokat, a következőket mondotta a fajszi boszorkánnyról:

Pap Mihályné, akit leánykorában Váradi Fáninak, csúfnéven pedig Jáger Fáninak hívtak, első urát azért tette el láb alól, hogy szeretőivel annál vigabban élhesse világát. Jáger Fáninak pedig rengeteg szeretője volt.

A feleslett életü asszony — Mór Gézánt vallomása szerint — kerülő úton jutott mérreghez. Maga volt annyira óvatos, hogy személyesen ne szerezzen arzént, s erre a szerepre barátját, Barna Viktóriát kérte fel. Barna Viktória valóban meg is oldotta a súlyos feladatot. Elment egy szekszárdi orvoshoz, akinek többek között elmondotta, hogy nagyon sok Fajszon a patkány, s azokat szeretné arzénrel kiirtani. Az orvos gyanútlanul adta ki Barna Viktóriának a halálos méreg beszerzését lehetővé tevő receptet.

A mérgeből aztán nemcsak a patkányok, hanem azok a fajszi emberek is részesültek, akik hozzátartozóik számára kellemetlen terhet jelentettek.

Pap Mihályné is Barna Viktóriától kapott arzénrel ölte meg az első urát.

Izgalmas jelenetek között hallgatta ki a bíróság, ami meg is történt. Pap Mihály ezuttal gazdát, Pap Mihály elmondotta, hogy kihallgatta, amint

felesége álmában kibeszélte a gyilkosságokat. A vallomás elhangzása után a bíróság elrendelte, hogy a vádlottat szembesítsék a férj megismételte állításait, Jáger Fáni pedig iz-

gatottan jelentette ki, hogy ura vallomásából egy szó sem igaz. Pap menyire, földre esküdvén erősítette meg, hogy igazat mondott el a bíróság előtt. Jáger Fáni most azzal akarta a férje vallomásának súlyát enyhíteni, hogy részességgel vádolta Pap Mihályt, akinek egy szavát sem lehet elhinni, s akit iszákossága miatt ki is kergetett hazulról.

— Nem is úgy néz ki a maga ura, — jegyezte meg a tárgyalást vezető törvényszéki bíró — mint aki részeges.

Az izgalmas jelenetekben bővelkedő tárgyalást ezután a bíróság berekesztette. Jével, ami meg is történt. Pap Mihály ezuttal

A kamara és szenátus ülése

Bukarest, február hó 5

A parlament tegnap délutáni ülését úgy a kamarában, mint a szenátusban a vasuti munkások január 29-iki véres tüntetésének az ügye foglalta le.

A „véres csütörtököt” napirend előtti felszólalás formájában Mirescu szociáldemokrata képviselő tette szóvá, aki rámutatott arra, hogy a Calea Grivitein összegyűlt mintegy hatezer vasuti műhelymunkás csak békésen akart tiltakozni és ha a rendőrség nem támadja meg őket, úgy nem került volna sor a halálos áldozatokra. Követeli Marinescu bukaresti rendőrprefektus felfüggesztését és parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését, majd támadja Raducanu és Manoiulescu minisztereket, akik lelkiismeretlen könnyelműséggel kezelik a munkásproblémákat.

Leon (lupista.) Franasovici liberális és Jorga csatlakoznak az indítványhoz, míg Pompiliu Joanitzescu hosszabb beszéd keretében bemutatja az egyik halott fivérének, Craciunnak a nyilatkozatát, amely szerint kétségtelenné válik, hogy a rendőri közegek lövöldöztek és okozták a sebesülteket és halálos eseteket. A beszárabiai kormánycsoport nevében Mata szintén csatlakozik a parlamenti bizottság kiküldésére tett indítványhoz.

Ezután a kormány nevében Armand Calinescu belügyi államtitkár védelmezi a rendőrség eljárását és hangoztatja, hogy az összehívásért csak a kommunista agitátorok a felelősek. A rendet csakis erőszak alkalmazásával lehetett megőrizni. Ujból hangoztatja, hogy nem a rendőrség részéről lőttek és kéri a kamarát, hogy várja be a közigazgatási és bírói vizsgálat eredményét.

Nagy feltűnést keltett Calinescu felszólalása alatt Jorgának egy közbeszólása, aki azt mondotta, hogy nem a Calea Grivitein, hanem Rdautzban kellett volna lövötni. A vasuti munkások ugyanis nem bántottak senkit, míg Rdautzban a parasztok botokkal támadták a hadsereg és sértették a tiszteket s a hatóságok még sem adtak parancsot a lövésre. Már pedig az ilyen lázadásoknál, ha összeszorult szívvel is, bele kell lőni a tömegbe, mert ilyen esetekben az emberszeretet a haza romlását vonhatja maga után.

Raducanu közlekedésügyi miniszter felszólalása után Mirescu szociáldemokrata képviselő leszögezi, hogy a kormány azonosítja magát a bukaresti rendőrprefektussal, majd ismételt követeli a parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését. A belügyi államtitkárnak válaszul szemrehányást tesz a kormányának, hogy még az ilyen gyászos és szegénytelen esetekben is különbséget tesz az egyes állampolgárok között. A csütörtöki véres tüntetés egyik halottjának, Craciunnak a hozzátartozói huszonötezer lej kártérítést kaptak, míg Schwarz János hozzátartozói egy vasat sem. Magyarázat: előbbi román és egyben tagja volt a kormánypártnak is, ezzel szemben az utóbbi kisebbségi volt.

Mirescu bejelentette, hogy felszólalását interpellációvá változtatja, amelynek tárgyalására kimondotta a sürgősséget.

A szenátusban

Tatarescu (liberális) támadta a kormányt a múlt csütörtöki véres incidensek miatt. Kiemeli, hogy a liberálisok sohasem tanúsítottak ilyen magatartást a munkássággal szemben és hogy a karhatalom részéről manapság különösen veszélyes minden erőszakoskodás.

Telef. 518. **Modern Mozaik** BRASSÓ

Ma és a következő napokon kerül bemutatásra
a legragyogóbb német éneklő-beszélő vigjátékláger

A repülő menyasszony

(ZWEIMAL HOCHZEIT — EINE SCHWACHE STUNDE)

A legtempósabb filmsláger. — A legpattogóbb muzsika.

Főszerepben:

Liane Haid, Szőke Szakáll, Lucie Englsch, Huszár Puffy
WESTERN ELECTRIC BESZÉLŐGÉP.

Következő hangos világsláger-filmünk

DOLORES DEL RIO-val „A vörös táncosnő”

Szatmáron mérgehez menekülnek a szerelmesek

Tetszhalott a légénylakásban

Megmérgezte magát egy uriasszony, hogy ne kelljen elválni az urától. Hogy jutnak Szatmáron mérgehez?

Szatmár, február 5.

Titokzatos mérgezési esetek foglalkoztatják a szatmári nyomozó hatóságokat, amelyek azt igyekeznek kideríteni, hogy miképpen jutnak olyan könnyű szerrel mérgehez Szatmáron a szerelmes hölgyek, akik a maguk nagy szerelmi problémájának megoldását a halálban keresik.

Néhány hét alatt a szerelmes leányok és asszonyok egész sora mérgezte meg magát különféle mérgekkel és az orvosok gyors és lelkiismeretes beavatkozása a legtöbb esetben megmentette ugyan a szerencsétleneket, a haláltól, de ennek a járóánynak halálos áldozata is volt Szatmáron.

A halálraszánt szerelmesek mindegyike nő, köztük több fiatal leány, akik mind a mérgepohárhoz menekültek szerelmi csalódásukban. Annál feltűnőbbek ezek az esetek, mert még eddig nem tudták kideríteni, hogy a halál szerelmesei milyen úton szerezték a mérget.

Különösen két súlyos mérgezési eset foglalkoztatja a nyomozást. Mindkét esetben igen erős hatásmérő volt szó és hogy az egyik öngyilkosjelöltet sikerült megmenteni, az egyrészt az orvosok lelkiismeretes munkájának tudható be, másfelől pedig annak, hogy az elszánt leány kisebb adagot vett be a mérgeből.

A napokban egy szatmári fiatal mérnök lakásán a kora reggeli órákban megjelent egy fiatal, jól öltözött leány, akit régi ismeretség szálai fűztek a mérnökhöz. Nem sok időt töltötték együtt, majd a mérnök eltávozott a lakásból, ahol a leányt az ágyban fekvőre hagyta. Már dél is elmúlt és a mérnök lakásadónőjének feltűnt, hogy a fiatal leány még mindig nem távozott el.

A mérnök közben elutazott és mivel este sem jött haza, a házbeli behatoltak a lakásba, hogy megnézzék, mi történt a leánnyal, akit odajövetelét észrevették, de távozását nem látták.

A leány, kinek kilétét nem tudták, még akkor is aludt és az ajtónyílás zajára sem ébredt föl.

Megszólították, kérdezték, hogy rosszul van-e, de a leány mélyen aludt és nem felelt a kérdésekre. Ugy látszott, hogy eszméletlen állapotban van.

Mikor másnap sem tért magához a fiatal leány, orvost hívtak hozzá, aki megállapította, hogy

a leány megmérgezte magát.

Közben megérkezett a mérnök is, aki az orvossal együtt beszállította a fiatal, szép leányt a kórházba, ahol nyomban gyomormosást alkalmaztak. Hosszu, nehéz orvosi munkával sikerült is életrekelteni a csaknem két napig alvó leányt, aki

beismerte, hogy mérget ivott, mert szerette a mérnököt, de nem lehettek egymáséi.

Azt semmiképpen sem tudták kivenni a halált kereső fiatal leányból, hogy honnan szerezte a mérget, amelyből szerencsére keveset vett be és így sikerült megmenteni az életnek, noha a mérge súlyos bajokat okozott szervzetében.

Annál tragikusabban végződött egy másik mérgezés, amelynek egy szatmári ismert uriasszony lett a halálos áldozata. A még fiatal uriasszony, akinek férje, gyermeke volt,

olthatatlan szerelemre gyulladt egy szatmári fiatal kereskedő iránt.

Végzetes lett az uriasszonyra ez a szerelem. Az intelligens, jólelkű asszony nem akarta elhagyni szerelméért családját, nem tudta megoldani nagy, lelki válságát és a halált választotta.

Amikor eszméletlenül találták ágyában, rábukkantak a mérgepohárra is.

Nyomban orvost hívtak és több orvos emberföltölti munkával igyekezett megmenteni a

szerencsétlen uriasszonyt, azonban hiábavaló volt minden erőfeszítés.

A gyilkos mérge egy nap alatt végzett a boldogtalan, szerelmes asszonnyal.

Ezen a két súlyosabb eseten kívül több olyan mérgezés történt, amelyeknél sikerült az orvosoknak közömbösíteni a mérge hatását és az elszánt szerelmeit megmenteni az életnek.

Az utóbbi hetekben egész csapat fiatal leány került orvosi kezelés alá, mert mérgeggel akart véget vetni életének.

A gyakori esetek indították arra a nyomozó hatóságokat, hogy kutassák,

hogyan jutnak a szerelmükben csalódott szatmári leányok mérgehez?

Annál nehezebb a nyomozás, mivel kétségtelen, hogy a mérget nem gyógyszertárakból szereztek a halál jegyesei, mert a gyógyszertárakban nem adhatnak ki orvosi recept nélkül mérget és az sem fordulhat elő, hogy ugyanarra az orvosi receptre több ízben szolgáltassanak ki mérgeket, mert hiszen a patikusok mindig elveszik és megtartják a receptet, amelyeken valamilyen mérget tartalmazó gyógyszert rendel az orvos.

Valószínűnek látszik, hogy valaki lopás útján jut mérgehez és a lopott mérget árusítja a reménytelen szerelmeseknek.

„Te Mandl, miért veszel ilyen gránát-holmikat, egyszer még megjáród!”

Tíz és feles lövedék volt a Teleky-téren felrobbant gránát

Budapest, február hó 5.

A Teleky-téri katasztrófális robbanás ügyében a rendőrség kihallgatta a szerencsétlenséget okozó Mandl Lipót zsibárus feleségét. Az asszony elmondotta, hogy férjétől már régen külön él, mert az részegeskedni kezdett.

Mandl Lipót rendkívül kapzsi volt, különösen amióta az itálra kellett neki a pénz és mident összevászáralt, amiről azt hitte, hogy értékesíteni lehet. A katasztrófa előtt néhány perccel az asszony találkozott férjével, és azt monddta neki:

— Te Mandl, miért veszel te ilyen gránát-

holmikat, meglátod egyszer még megjáród!

Mandl azonban dühösen elkergette az asszonyt. Néhány perc múlva megtörtént a szerencsétlenség.

A fegyverszakértők megállapították, hogy a felrobbant srapel' tíz és feles lövedék volt

és valószínű, hogy a robbanóanyag már ki is volt belőle ürítve és csupán a gyutacs robbant fel, amely azonban egyes gyártmányoknál rendkívül erős szokott lenni.

A vizsgálat most azon fáradozik, hogy megállapítsa, honnan eredt a gránát.

Megállt az élet, csak az adóprés dolgozik

Csikmegye megrázó tragédiája

Kétségbeesett iajkiáltások három memorandumban

Bukarest, február 5.

A csikmegyei képviselők és szenátorok ma délelőtti memorandumot nyújtottak át a pénzügyminiszternek, mely valósággal megdöbbentő adatokat tartalmaz a halálra ítélt Csikmegye megrázó tragédiájáról. Ez a valaha virágzó és boldog székellyöldi megye, ma a végpusztulás előtt áll és ha nem jön gyors segítség, úgy a könyörtelen gazdasági krízis menthetetlenül végigpusztít Csikországon.

A székellyöldi lakosság. — írják a csikmegyei parlamentárok memorandumokban, — ma teljesen munka és kereset nélkül áll. A megyei lakosság fő kereseti forrása, a fatermelés, majdnem teljesen szűnt meg. A nagy fatermelő cégek beszüntették üzemeiket, a kisebb cégek pedig ma tetszésszerűen árákon vásárolnak. És Csikmegyében a fa ára elérte azt a mélypontot, hogy a kitermelt fa értéke annyi, mint amennyi más szektörökben ugyanazon mennyiségű fa fuvardíja volt. Komoly, sőt és rettenetes tragédia előtt áll a csikmegyei lakosság...

A csikmegyei parlamentárok memorandumokban ezután rámutatnak, hogy ebben a megyében a klíma következtében a mezőgazdasági termelés sohasem jöhetett számításba és így ebből a forrásból nagyobb jövedelemre a lakosság sohasem számíthatott. A nemesebb mezőgazdasági terményeket a kitermelt fa árából szerezte be a csikmegyei lakosság. De mi lesz az idén, amikor a fa értéke a saját fuvardíjának összegére csökkent?

Amikor ilyen megdöbbentő gazdasági krízis pusztít a megyében, egészen érthető volna, hogy a pénzügyminisztérium az elszegényedett lakosság megadóztatásánál ezt tekintetbe is vegye. Ezzel szemben az történt, hogy az adóprést évről-évre jobban szorították és míg néhány évvel ezelőtt a megye lakossai 21 millió lej adót fizettek, a tavalyi kivetett adók összege több, mint a háromszorosára emelkedett. Egyenesen felháborító az, ami például az erdőkitermeléssel foglalkozók megadóztatásánál történik. A memorandum világos példákkal mutatja ki, hogy minden levágott köbméter fa után különböző adók címén 46 százalék adót kell fizetni.

Mindezekhez hozzájárulnak még a magas kamatok,

amely aztán betetőzte a tönk szélére jutott csikmegyei lakosság teljes elszegényedését. Hogy a gazdasági krízis milyen erővel pusztít Csikmegyében, a legbeszédesebb bizonyíték erre nézve az a megdöbbentő tény, hogy december 31-ig több, mint négyszáz iparos adta vissza iparigazolványát a megye területén.

A csikmegyei parlamentárok e gyászos adatok felsorolása után felhívják a pénzügyminisztérium figyelmét arra, hogy a végveszélybe jutott magyar megyén sürgősen segíteni kell. A tény, hogy a gazdasági krízist az egész országban súlyosan éri a lakosság, azonban ez a krízis sehol sem annyira kihangsúlyozott, mint éppen Csikmegyében, ahol a katasztrófális lezuhanás faárak és a fatermelés megszűnése miatt a krízis, már teljesen elviselhetetlenné vált. Mindezek előtt a pénzügyminiszter kötelessége, hogy a Csikmegyére kivetett adót lezárítsa. A bajba jutott megyei lakosság a horribilis magas adókat még akkor sem tudja kifizetni, ha az utolsó párnájukat eladják, — mert ma már ott tartanak, hogy az utolsó párna árára is szükségük van, ha nem akarnak éhenhalni. Az adóleszállítással és új pénzügyi politikával kell a pénzügyminisztériumnak e megye segítségére sietni, ha a pénzügyi kormányzat nem akarja teljesen kipusztítani a megyében lévő adóalanyokat. A csikmegyei parlamentárok végül arra kéri a pénzügyminisztert, hogy a most felállítandó földhitelintézet megfelelő olcsó, hosszulejárati kölcsönt juttasson a csikmegyei lakosság részére is.

Egy másik memorandum, melyet a földművelésügyi minisztériumhoz nyújtottak be, a csikmegyei szenátorok arra kéri a földművelésügyi minisztert, hogy a csikmegyei közbirtokosság évi vágási területét, valamint az előző évekből visszamaradt vágási területeket sürgősen adják ki a lakosságnak, hogy a gazdák aggasztó helyzetén ezáltal is valamennyire segítsen. Ugyancsak a földművelésügyi miniszteriumhoz nyújtották be azt a memorandumot is, amelyben a gyergyószentmiklósi közbirtokosság legelőre átminősített területein található fák kitermelésére kérnek engedélyt. Ez az engedély megadása is egy csepp volna a tengerben, mely ideig-óráig valamit enyhíthetne a gazdákon.

Vajon meghallják-e ott a pénzügyminisztériumban ennek a halálra ítélt magyar megyének a megdöbbentő segélykiáltását...?

Astra (Apolló) Mozdó
Brassó

MA csütörtökön és holnap pénteken
5-7-9-ig

A Jazz király

pazarklálításu film fut.

A péntek délutáni előadásokat 30-20 és
10 leies helyárakkal tartjuk meg.

Következő bemutatónk

A csavargók királya

Paramout világattrakció.

Jón!

Jón!

Jón!

Keresem a feleségemet

Buster Keaton (Malec) első beszélő. éneklőfilmje.

Mahatma Gandhi:

A kötelező erkölcsiség

Gandhi ismét a szövöszék mellett ül és folytatja a harcot az angolok ellen. Ennek a csodálatos férfiúnak ereje, erkölcsi világfelfogása van, amely, legalább is intenzitásában, teljesen idegen az európai szemlélettől. Igen érdekes cikk akadt a kezünkbe, amely sok évvel ezelőtt egy angol revüben jelent meg s amely igen érdekesen mutatja meg Gandhi egész erkölcsi világnézetét.

Minden egyes emberi lénynek kötelessége, hogy figyelmesen tekintsen magába és úgy lássa magát, mint amilyen, de nem szabad kimélnie semmi igyekezetet, hogy magát testben, elmében és lélekben fejlessze és javítsa. Föl kell ismernie mindazt a rosszat és bajt, amelyet az igazságtalanság, a romlottság, a hiúság és más hasonló okoznak és legjobb tehetsége szerint küzdenie kell ezek ellen. Mint a hogy egy ház tervrajza csak annyiban lehet hasznos, amennyiben meg tudjuk belőle, hogyan építsük fel a házat, ugyanugy az Ethika tanításai is csak oly mértékben válhatnak hasznunkra, amennyiben életünk gyakorlati ténykedéseit irányítják. Az oly erkölcsi elvek, melyeket a gyakorlatban nem követnek, haszontalan dolgok. Sok olyan embert látunk, aki könyv nélkül tudja és nagy hangon emlegeti az erkölcsiség főelveit, de még csak észébe sem jut, hogy azokat gyakorlatban is valóra váltsa. Mások megint azt gondolják, hogy az erkölcsi szabályok egyedül arra szolgálnak, hogy az eljövendő világ felé vezessenek bennünket! De határozottan állíthatjuk, hogy aki nem hajlandó életét ellenvetés nélkül az erkölcsiség törvényeihez szabni, az nem is nevezhető embernek a szó teljes értelmében. Mindnyáján képesek kell, hogy legyünk boldogságunkat az igazságosságban és egyetemességben találni, minden szenvedés, vagy veszteség dacára, mely e világban esetleg ránk vár.

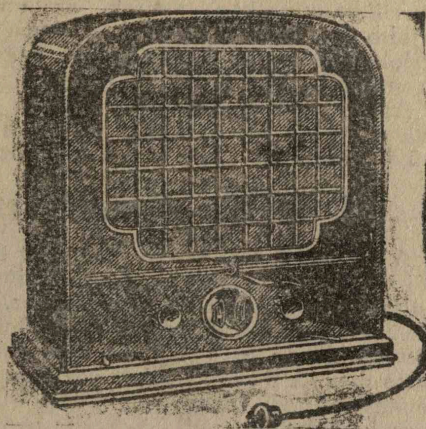
Bizonytal nem azért élünk etikusan, mert jutalmat remélünk érte. A jó és helyes élet nem azért kötelességünk, mert jó eredménnyel jár számunkra, hanem, mert a Természet örök és megváltozhatatlan törvényében gyökerezik. A jócselekedetek valóban többet jelentenek nekünk nézve, mint a táplálék, vagy a ruházat. Sokkal nagyobb hálát kell éreznünk azzal szemben, aki alkalmat ad nekünk arra, hogy jól tegyünk, mint azzal szemben, aki éhségünkben táplál bennünket.

Az olyan embert, aki csak a hivalkodó látszatra ad, vagy akinek legfőbb igyekezete arra irányul, hogy a világ szemében „valaki”-nek lássék, egyáltalán nem nevezhetjük valóban erkölcsösnek.

TELEFUNKEN-SERVICE a Telefunken készülékkel bírónak szükség esetén felvilágosítással és segítséggel szolgálhat.

TELEFUNKEN 33 WL/O

Háromcsöves váltóáramu távvevőkészülék, amely a legnagyobb igényeket is kielégíti. A közeli leadó teljes kikapcsolása a selektivitás választóval. Elegáns külső, értékes szigetelő anyagból. Beépített hangszóró!

TELEFUNKEN 33 GL/O

Ugyanaz a készülék, egyenáramu hálózat számára.

TELEFUNKEN

A LEGRÉGIBB TAPASZTALAT A LEGMODERNEBB SZERKEZET

Brediceanu Caius, Románia bécsi követe nyíltan lándzsát tör a középeurópai blokk mellett

Budapest, február 5.

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk gróf Bethlen István magyar miniszterelnök bécsi útjának rendkívüli jelentőségéről. Cikkünkben kifejezést adtunk azon véleményünknek, hogy

az osztrák-magyar barátkozás alapján egy messzire kiható középeurópai összeműködés nyitánya, mintegy a Dunaközföderációs gondolat alapkövetétele.

Hogy a bécsi ut milyen nagy hullámokat ver, mi sem bizonyítja jobban, minthogy alig néhány nappal ezelőtt Bethlen és Schober találkozója után az utódállamok is megmozdultak s tülzás nélkül mondhatjuk, hogy

mozgásban van középeurópa egész diplomáciai gépezete.

A kulisszák mögött nagy találkozások és nagy tanácskozások zajlanak le s lehetséges, hogy a nagy kavargásból végre megszületik 17 évi világháború után a gyenge csecsemő: a béke.

Bethlen bécsi útja után végül az utódállamok is kiléptek tizenkét éves merev elzárkózottságukból. Erre mutat az is, hogy csomó utódállambeli politikus már nyíltan hangoztatja a megegyezés szükségességét. E nyilatkozatok közül különös érdeklődésre tarthat számot Brediceanu Caiusnak, Románia bécsi követének, az ismert erdélyi politikusnak nyilatkozata, mely nyíltan lándzsát tör a középeurópai blokk mellett.

Agrárblokkot

A beszélgetés elsősorban a keleti agrárblokk kérdése körül forgott. Brediceanu a következőket mondotta:

— Nekünk, agrárállamoknak mindent el kell követnünk, hogy valamilyen megegye-

zést hozzunk létre, mert különben valamenynyien elveszünk. E megegyezés előfeltételei véleményem szerint minden bizonnyal megvannak. Számomra legfőbb érv az európai piac felvevőképessége s e tekintetben az a helyzet, hogy mi, agrárállamok felhalmozott feleslegeink dacára sem termelünk annyit, amennyi Európa gabonaellátásához szükséges. Ezzel szemben Amerika piacot tud találni Európában. Ha tehát egyszer komolyan összefogunk, föltétlenül meg kell találnunk a megegyezés lehetőségét, ami természetesen nemcsak az agrárállamok segitene, hanem az ipari államokon is, amennyiben a gazdaságilag megerősödött agrárállamoknak a nagyobb méretű fogyasztást lehetővé tenné.

A keleti blokk gondolatának gyakorlati megvalósítása bizonyára nagyot lendítené az agrárállamok jelenlegi súlyos helyzetén. — Iparkodunk kell, hogy a meglevő ellentétek ellenére is gyorsan kiegyezzzünk, mert ha a paraszton, a gazdálkodón nem segítenek hamarosan, a keletkező bajok, veszedelmek méretei fel sem becsülhetők. Mit ér a legszebb s legjobban kiegyensúlyozott költségvetés, ha a paraszt nem fizet adót, s így a számok csak papíron lesznek meg, mert a kivetett összegek nem folynak be. És mert ez a szomorú lehetőség minden agrárországban közös, közös a veszedelem is, mely végül is arra kényszeríti őket, hogy közösen lépjenek fel. közös rendszabályokat léptessenek életbe, hogy közös platformon tömörüljenek és megvalósítsák az agrárblokk tervét.

Ezzel persze nem akarom azt mondani, hogy ha sikerül létrehozni az agrárblokkot, akkor már meg is oldunk minden problémát. A mai agrárválságnak mélyen fekvő okai vannak amit mi megszüntetni nem tudunk, mert eh-

hez hiányzanak a lehetőségeink. Ugyanis a legfőbb ok Amerika és Ausztrália túltermelése. A primitívebb európai termelés háttérbe szorul a modern amerikai termelési módok mellett. Máról holnapra tehát nem lehet megoldani az európai mezőgazdasági válság minden baját.

Az orosz dumping

— Világos — folytatta Brediceanu — hogy maga Amerika is megsínyli a termelés erőszakos fokozását és pedig nemcsak gabonában, hanem egyéb fogyasztási cikkek terén is. Latin-Amerika éppen úgy, mint Észak-Amerika. Éveken át voltam Románia követe Délamerikában, így ismerem az ottani viszonyokat. Az ottan évenként megismétlődő forradalmak végeredményben a legfőbb exportcikkek túltermelésére vezethetők vissza. Miután a túltermelés nem áll és nem is állhat arányban a piac felvevő képességével, az árak szükségszerűen lemorzsolódnak. Követi működésem idejében történt, hogy

a cukorkészlet jelentékeny részét egyszerűen megsemmisítették, a tengerbe süllyesztették, hogy a tulságos fölösleg csökkentésével az ár nivóját emeljék.

S nekünk nem csupán az amerikai konkurenciával kell számolnunk, hanem az orosz dumpinggel is, amelynek jelentőségét véleményem szerint nagy hiba volna lekicsinyelni. Ez a lekicsinylés annál károsabb lenne, mivel a dumping a szovjet politikájában nemcsak gazdasági kérdés, hanem elsősorban politikai.

A bolsevizmus résen áll, mindig ugrásra készen, mindig szem előtt tartva végeclját. Egyel több az ok arra, hogy az európai agrárállamok végre erőiesen és egyesült erővel lássanak hozzá a krízis leküzdhető okainak megszüntetéséhez.

Brediceanu Caius bátor és őszinte nyilatkozata nyilvánvalóan megfelelő visszhangra fog találni. Illetékes magyar politikai körökben a bécsi román követ fejtegetéseivel kapcsolatban az az álláspont alakult ki, hogy Brediceanu eszmémenete mindenben fedi a magyar álláspontot. Az azonban nem Budapest, hanem más kormányzatokon mulik, hogy a megegyezés a belgrádi, bukaresti és varsói konferenciák ellenére sem jött még létre.

Mikes Imre.

Február 7

B. L. 5

Egy fokkal a „krízis” után:

Aradon már minden recseg és ropog

Egy határszéli város
ijesztő keresztmetszete

Arad, február 5.
A főtéren bezárt üzletek. Az utcán munkanélküliek. Az arcokon ijedt várakozás. A zsebekben semmi, éppenséggel semmi. És egymásután csődök, csődök és fizetésképtelenségek.

Ez kérem Arad. Nem tulzás, nem mese: Arad a gazdasági válság első áldozata. Pánik-szerű hangulatban várják az emberek az újabb bukásokat, fizetésképtelenségeket: hadijelentéseket az összeroppanó gazdasági élet frontjáról.

Addig irtak a „krízisről”, addig sopánkodtak a válság felett, addig tartott a semmittevő kéztördelés, amíg a krízis elmúlt. Mert

A krízis elmúlt, megkezdődtek az összeomlások

A lavinát a sok kisebb nagyobb összeomlástól eltekintve, amelyek ugyan mind hozzájárultak a dolgok kibontakozásához, látszólag azonban nem bírnak döntő jelentőséggel, a lavinát a Rado és Társa cég összeomlása indította meg. A Rado és Társa cég Románia egyik legnagyobb és legszilárdabbnak hitt posztó-nagykereskedése volt. A krízis azonban ráült a mellékre és a posztók folyama, amely az ország minden része felé vitte a cég áruit, elapadt. A Rado és Társa cég felett győzött a krízis.

A cég egyik belfelügyelője lett. Nem tudni azért-e, de a vállalat egyik legnagyobb hitelezője, egyik aradi bank erre felmondotta a hitelt. Lehet, hogy a kereskedő azért lett öngyilkos, mert a hitelfelmondás már megjelent a láthatáron. Tény az, hogy a cég fizetésképtelen lett. Huszinnégymillió lejről volt szó.

A bank ekkor felneszelt. És a bankkal egyetemben az összes bankok felneszeltek. Különösen a bankfiókok központjai figyeltek fel.

Aradon egymást érték a hitelfelmondások, amelyek ugyan indokoltak voltak a bankok szempontjából, mivel a piac bonitása egyre gyengült, de másrészt ez a gesztus megadta a lökést a lavina további gördülésére.

Egymást érték a fizetésképtelenségek. A Tritthaller építkezési vállalat fizetésképtelen lett. 11 millió lejről van szó. Az Erber és Fleischmann textilkereskedelmi cég, évtizedes vállalkozás felszámol. A Hegyaljai Borértékesítő és testvérvállalata a Ménesmagyarádi Konyakgyár szintén passzivitásba kerül s bejelentett fizetésképtelenségét. Ebben az esetben 8 millió lejről van szó. Az Aradhegyaljai Takarékpénztár fizetésképtelen lesz és kényszer-egyezségi eljárás indított. Azonban a piacon már urrá lett a pánik. Két hitelező csődöt kér a bank ellen, amit a bíróság el is rendel.

A Szamlaki Bank, egy aránylag kis intézet, szintén fizetésképtelenséget jelentett be, mire a felbőszült hitelezők 60 bűnvádi feljelentéssel támadták meg a bankot.

A piac pedig lélegzetvesztetten kapkod. Az egyik nagyvállalat két és félmillió lejnyi hitelt háromnapra felmondja az egyik nagy bank aradi fiókja. A vállalat kétségbeesetten kapkod. A bank pedig előjegyezti magát a vállalat néhány igazgatójának ingatlanaira. Az utolsó percben sikerült segítséget kérni. A vállalat megszerezte a két és fél milliót. De milyen áron...

Pánik

És az amugy is agyonkinzott, meggyötört piac felpelzúdult. Nem az egészséges élet felpelzúdése volt ez. A beteg test lázas nekirugaszkodása hajszolta életre a piacot. A levegőben ott lóg a rémület. A falu a legrettenetesebb helyzetben valósággal forrong. Aradmegyében a legolcsóbb jelenleg a gabona, és nincs pénz, nincs pénz!

Mindenki az inflációról beszél. Már megindultak a spekulációk. A hitelüzlet ismét betegesen megélénkült. Ingatlan spekuláció is folyik a kulisszák mögött, különös tekintettel az inflációra.

A kivándorlási irodák egymás után csuknak be: már ez sem börtön.

A kormányzáság Temesvárott mezőgazdasági kiállításra akart rendezni. Az akció élén maga a kormányzó állott. Az egész úgy azonban a kuthacsétt, mert nincs pénz...

A kisebb üzletek egymás után csukják be

ugy-e, minden krízis elmúlik egyszer. Melyik így, melyik úgy. Arad már a krízis utáni periódusba került. Az első város a vergődő Romániában, ahol már meg is kezdődött a gazdasági építmények összeroppanása.

És most, amikor talán még egy utolsó lehetőség van annak, hogy a baj súlyos voltát kezeljék, amikor még meg van a remény, nemcsak arra, hogy a betegség terjedését lokalizálják, de a beteget is megmentse, meg kell állni a sopánkodások, kéztördelések útján és szívből, keservesen ki kell kiabálni: Halló legkegyelmesebb urak, miniszterek és egyéb népszerűek! Itt baj van! Olyan baj, amilyenre igazán nem volt még példa.

kapuikat. A lakások egész tömege ürült meg elsején.

Nincs pénz.

Arad ma az ország egyik legolcsóbb városa. Azonban az olcsóság nem segít semmit: nincs és ezerszer is nincs, pénz...

Itt nincs többet vállalkozási kedv, itt csak idegesség van, itt csak csődök és kényszer-egyezségek teremnek. Itt a pánik üti a lelkeket.

Aradon már a feketeszesszel is baj lehet. Az aradi Traian szeszgyár, amelynél csak a kö-

Csehország valamennyi ipari centrumában hatal- mas munkanélküli tüntetések voltak Három halott és rengeleg sebesült

Prága, február hó 5

A Moszkvából február 25-ére előkészített „vörös munkanélkülinap” előjátéka képpen

tegnap a történelmi Csehország valamennyi ipari centrumában nagy kommunista tüntetések zajlottak le, amelyek több helyütt halálos végű összeütközésekhez vezettek a tüntetők és a karhatalom között.

Egerben 5-600 főnyi tömeg vonult a piac-
térre, ahol

hangosan tüntettek a munkanélküliség ellen. A rendőrség kíméletlen erővel lépett közbe s a környező melékutakba szorította a zavargókat, akik közül majdnem százat előállított,

zelmultban jártak a fináncok, akik fekete-szeszt hajszoltak, bűnvádi feljelentés közepontjába került. Hitelezési csalás a vád.

Nem, határozottan. Itt már semmi sem üzlet. Itt a pánik az ur.

Arad, az örökös mostohagyerek.

De, tényleg. Nem csoda, hogy az országot fenyegető összeroppanási folyamat éppen Aradon ütötte fel elsőnek fejét. Arad az örökös mostohagyerek mindenkinél jobban ki volt és ki van téve a korokozók munkájának.

Arad és közvetlen környékének első bűne, hogy a határon fekszik. Második bűne, hogy magyar. És ez nagy bűn. Nagyobb bűn még annál is, hogy Aradon dühöng a politika.

Aradmegye magyar. És a kormány minden megteszt, hogy megfojtja a magyar gazdaregket. Aradmegye gazdaközönsége talán minden másnál jobban szenved a kétbalkezes gazdaságpolitika átkai alatt.

Arad a határon fekszik. Leszerelték a motorgyárat és elvitték az ország szívébe. Azzal nem törődtek, hogy egész tömeg munkaalkalmat fojtottak meg ilyen módon.

Arad a határon fekszik s most az Astragyé-
rat romanizálják, még pedig, ha hinni lehet az ijedt szóbeszédnek, azzal a céllal, hogy elköltöztessék Aradról, valahová a Regátba.

Arad gerinces város. És ez bűn. Nem szeretik a kormányok és nem szeretik a kormány-
emberek. A temesvári kormányzáság pusztán lokálpatriotizmusból minden tőle telhetőt megteszt, hogy Temesvár Arad kárára fejlődjön, viszont jóformán semmi sem történik a város érdekében.

Aradon mindenki politizál. A liberálisok a nemzeti párttal, a nemzeti párt önmagával és mindenki sommásan a magyarsággal.

Amelyet meg lehet verni, el lehet keseríteni, de amelyen keresztül Arad és Aradmegye gazdasági gyökereit fojtják meg a politikus urak.

B. K.

igazoltatás után pedig 15-öt letartóztatott. Nagyobb tüntetések voltak ezenkívül Gablonzban, Falkenau-ban, Brüx-ben, Karlsbadban, Ellbogenben és Duxban. Mindezekben a helyiségekben sulvos incidensekre és tömeges letartóztatásokra került a sor.

Majdnem mindenütt vér is folyt, a legújabb jelentések szerint pedig Duxban a zavargásoknak eddig három halálos áldozata van. Ezek a rendőrséggel történt összecsapás során súlyosan megsebesültek és a kórházba szállítás után este meghaltak.

Kormánykörökben a helyzetet aggasztónak ítélik meg, mert az ipari vidékeken újabb tüntetések és zavargások várhatók.

Újabb politikai gyilkosság Horvátországban

Egy fiatal parasztleány meggyilkolta Borics András báni tanácsost, akit a horvát ügy árulójának tartottak

Zágráb, február 5.

Jugoszláviát újabb politikai merénylet tartja izgalomban. Mint számos elődje, ez a merénylet is annak a gyűlöletnek a kiöbbrzése, amellyel a horvát paraszttömegek a nagyszerb eszmét képviselő belgrádi diktatura ellen viseltetnek, s áldozata ismét olyan horvát vezető-egyeniség, akinek a magatartásában a szélsőséges nemzeti elemek a horvát ügy árulóját látták.

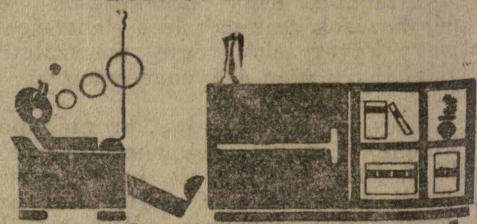
A Száva mentén fekvő Uj-Gradiska városban egy Roszics nevű 22 éves parasztleány több revolverlővéssel lelőtte Borics András báni tanácsost, az egykori horvát parasztpárt egyik vezető-emberét. A báni tanácsos azonnal, a helyszínen meghalt.

Borics egyik exponált híve volt Jovacevics Károly paraszttömegvezetőnek, aki az utóbbi időben mindent elkövet, hogy a horvát tömegeket a diktatura és a belgrádi kormány oldalára vonulassa. A múlt év december 8-án ő rendezte a botcsinálta zágrábi parasztyűlést is, amely ugyan szégyenletes fiasková végződött, de a tájékozatlan külföldön mégis azt a látszatot kelthette, mintha a horvát nép megtagadta volna Radics István szellemét és átpártolt volna a diktatúrához. A horvátok ezért jobban gyűlölik Jovacevicsét és munkatársait, mint magukat a belgrádi nagyszerb kormányfőfiakat. Boricsnak is ezért a rengát politikáért kellett életével lakolnia.

A merénylő parasztleányt letartóztatták. Bevallotta, hogy kizárólag politikai bosszúból követte el tettét.

Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv királyi pár befejezte horvátországi látogatását. Visszatávozban Mária királyné Vinkovcében különvonatra szállt át, amelyen Bukarestbe jön, míg Sándor király este Topcsiderbe érkezett.

EZ A DÖFÉKELO FAEMBER AZT AJÁNlja.
HOGY HA BUTORT AKAR VENNI, MENJEN
A LEGMODERNEBB GYÁRBA:

SZEKELY & RETI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.
MAROSVÁSÁRHELY — NAGYSZEBEN
BRASSÓ, Kolostor-utca 33.
GARANTÁLT KIVITEL — LEGOLCSÓBB ÁRAK
SZENZÁCIÓS FIZETÉSI FELTÉTELEK

A petróleum-világháború új fejezet előtt

Berlin, február 5.

A holland-angol petróleum-király, Sir Henry Deterding, a Royal Dutch Shell elnöke, pár nap óta Berlinben időzik s a Hotel Adlon, királyokhoz méltó lakosztályában, mint a jelentések mondják, a német lakosztályában, mint a jelentések mondják, a német politikai és gazdasági élet legjelentősebb személyiségeinek egész sorával folytat tárgyalásokat. A petróleum-király látogatása körül sokkal több, mint egy-olyan tárgyalások folynak, melyek nemcsak a németeket és az oroszokat érintik, akikről direkte szó esik, hanem az egész Európa, békét akaró népességét. Elsősorban pedig a petróleumot termelő országokat s így különösen Romániát is, melynek petróleum kivitele Németország felé szintén közelről érdekelve van e tárgyalásokban.

Németországnak távolról sincs annyi petróleuma, mint amennyire szüksége van. A hannoveri petróleummezők az egyetlen természetes petróleum nyerő helye Németországnak, — mindössze 100.000 tonnát adnak évente, egy huszonkettedrészt csak a német petróleum-fogyasztásnak. A mesterséges benzintermelés sem több 100.000 tonnánál egy évben, úgy, hogy Németország a nemzetközi petróleum-piac egyik legfontosabb pontja, melyért nagy versengés folyik a petróleumtermelő országok, illetve trösztök között. Hiszen 1929-ben a német petróleum bevétel három millió tonnát tett ki, kb. négyszáz millió márka értékben. Olyan hatalmas összeg ez, amelyért érdemes Berlinbe utazni, még akkor is, ha az ember maga a petróleum-király.

Mert igaz ugyan, hogy a nagy petróleum világkonzernek, mint a Shell és az amerikai Standard, a német piac legnagyobb petróleum szállítói közé tartoznak; a céljuk azonban teljesen más: teljesen monopolizálni szeretnék a német piacot, hogy a mai krízis időkben fölöslegeiket el tudják helyezni. Ennek a törekvésnek azonban egy óriási akadálya van: Oroszország, mely minden kártellen kívül áll s amely 1929-ben egy félmillió tonna petróleumot szállított Németországnak, tehát kb. a német petróleum bevétel egy hatodát a kezében tartja. Ennek a veszedelemes konkurensnek szól Deterding berlini látogatása.

Régebben a nagy petróleum-világtrösztök között egy megállapodás állott fenn, mely felosztotta a német petróleum-piacot a Royal Dutch (Deterding), a Standard Oil (Rockefeller), az Anglo-Persian és a Deutsche Benzol-Verband között s e megállapodással hosszú ideig sikerült a német piacon a petróleum árát mesterségesen magasnak tartani. A magas árak azonban a többi petróleum-termelőket is a német piac felé vonzották, minek eredménye, hogy a belga és román cégeknek sikerült a Benzinkonvention-t szétrobbantani. Közben az oroszok is mind jobban kiépítették Németország felé petróleum kivitelüket s az eredmény, hogy ma a petróleum árak Németországban mélyen a világpiaci árak alatt vannak.

Ez természetesen nem tetszett a petróleum-trösztöknek s az év elején meg is indultak a tárgyalások egy új petróleum-konvenció megteremtésére. A hamburgi tárgyalások azonban eredmény nélkül végződtek, mivel az oroszok, tekintettel petróleumtermelésük óriási emelkedésére, nem akartak a régi kvótával megelégedni s nagyobb részt követeltek maguknak a német bevételből. Az oroszoknak pedig olyan nagy részük van a német petróleum bevételben, hogy nélkülük nem lehet kártellen csinálni.

Ezért jön most maga „Petróleum öfelsege” Berlinbe: ha nem lehet veletek, megpróbáljuk ellenetek. — Deterding terve egyszerű és világos: a német kormány a legnagyobb pénzzavarban van, az államháztartást hosszú idő óta nem tudják egészséges egyensúlyba hozni, minden megoly keserves adócsavar dacára sem. Tehát pénzt kínál, olcsó kölcsönt, hosszú lejáratú, s cserébe érte kér nem kevesebbet, mint a petróleum monopoliumot.

A terv nem most merül fel először. Egy évvel ezelőtt már alarimozták vele a német közvéleményt; hivatalosan ugyan dementálták, hogy érdemleges tárgyalások folytak volna a dologról, de közismert, hogy a terv meg volt már akkor, de, úgy látszik, nem elég érett még a megvalósításra. Deterding úgy látszik, úgy véli, hogy azóta az idő s talán a német belpolitikai változások az ő kezére dolgoztak s most újra felveti a német petróleum-monopolium tervét. A Standard Oil és a Royal Dutch, természetesen a német Benzol-Verband részesedéseivel megkapná Németország petróleum ellátására az egyeduralmaságot s ezzel szemben egy milliárd márka kölcsön nyújtásáról beszélnek. Ugyanúgy, mint ahogy tavaly Kreuger, a gyufafabriká, ötszáz milliót adott a gyufamonopoliumért, mely elsősorban szintén Oroszország ellen irányult, s az orosz gyufa kizsárolását célozta. A monopolium első sorban azt jelentené, hogy felelőseknek megint a petróleumárak, tehát a fogyasztók írszák meg a levét. De ellenkezik a kisebb petróleumszállító országok, mint pl. Románia érdekeivel is, a kiket vagy teljesen kizsároltana a német piacról az amerikai-angol monopolium, vagy pedig egy kis részesedéssel kellene megelégedjen, mivel a nyújtandó kölcsönhöz nem tudna hozzájárulni.

De az igazán világpolitikai jelentőséget Oroszországgal szemben nyer a dolog. Oroszország német kivételében a petróleum igen jelentős összeget tesz ki, mint látjuk, melynek elmaradása komoly veszteséget jelentene. Ezért Oroszország egykönnyen nem fogja magát kizsároltani hagyni. S mivel Németországgal kereskedelmi szerződése védi, a kérdés még komoly diplomáciai bonyodalmakhoz vezethet. Ami Deterdingnak, aki közismerten egyik legnagyobb ellen-sége a szovjetnek, nem volna kedve ellenére. Így kapcsolódik be a német petróleum monopolium ügye a világpolitikába.

Dienes László

ÚJ CSŐ... ÚJ ERŐ!

Minden rádiókészülék szíve a vevőcső
Adjon új erőt készülékének
Cserélje ki régi csöveit

PHILIPS „MINIWATT”

csövekkel.

A PHILIPS pentód, mint végerősítő-
cső felülmúlhatatlan eredményt biztosít

PHILIPS „MINIWATT”

PHILIPS „MINIWATT”

Az összes PHILIPS készülékek PHILIPS MINIWATT lámpákkal vannak ellátva

Oroszországban ismét nagyszabású összeesküvést fedeztek föl

A tudományos akadémia tudósai szervezték a szovjetellenes akciót

Moszkva, február hó 5.

—A szovjetrendszer politikai rendőrsége, a GPU, megint nagyszabású ellenforradalmi összeesküvést leplezett le az intelligencia körében.

A GPU hivatalos közleménye szerint az összeesküvés fészke a leningrádi tudományos akadémia volt, amelynek több vezető-tagja alkotta a központot.

Az akadémia kiválóságai közül a GPU letartóztatta Platonov Európaszerte ismert történészt, tanármint Tarlev és Ljubljanszkij egyetemi tanárokat, akik állítólag szoros összeköttetést tartottak fenn a Romanov-dinasztia egyik külföldön tartózkodó sarjával s

s azzal a céllal szervezkedtek, hogy megdöntsék a szovjet-rendszert és visszaállítsák a cárizmust.

Az összeesküvésből kifolyólag a három professzoron kívül egy Leningrádon, mint Moszkvában számos intellektuellt tartóztattak még le, akik résztvettek az összeesküvésben.

Félmilliónál több embert tart száműzetésben a szovjet.

Varsóba érkezett helsinki jelentés arról számol be, hogy a finn hatóságok elfogtak egy magasrangú szovjet-hivatalnokot, aki utlevél nélkül lépte át a határt. Ez a volt szovjettitviselő a szlovenczi szigetéről szökött meg, a hová száműzték, és elmondta, hogy a hírhedt jegestengeri szigeteken és az északszibériai koncentrációs táborokban, a melyekben a háború alatt a hadifoglyokat

tartották, mintegy 650 ezer ember sanyálódik, köztük 74 ezer nő, és 20 ezer gyermek.

A GPU szerződést kötött a különböző szovjet-trösztökkel és export-intézményekkel s ezeket a száműzötteket kényszmunkára használja fel, mégpedig a saját céljaira.

A szökevény elmesélése szerint a múlt év folyamán körülbelül 70 ezer szovjetfogoly pusztult el a kényszmunkán.

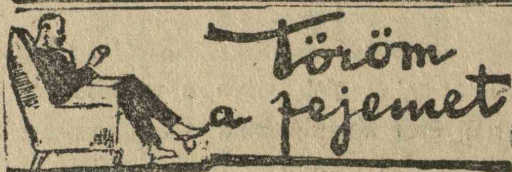
A brassói házbér- leszállítási akció

Brassó, február 5.

Megirtuk, hogy a brassói székhellyel működő Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége mozgalmat indított a brassói lak- és üzletbérek leszállítása érdekében. A szövetség a mozgalommal kapcsolatosan körleveleket bocsátott ki a háztulajdonosokhoz, ezenkívül felkérte a Háztulajdonosok Szövetségét, hogy egy bizottságot delegáljon a bérleszállítások kérdésének letárgyalására. Ugyancsak átiratot intézett a szövetség Brassó város tanácsához, amelyben kéri, hogy az idén ne írjon ki árlejtést az ingatlanokban levő üzletekre, hanem hosszabbítsa meg a lejáró szerződéseket egy évre.

A szövetség akciójához csatlakoztak: a szász Handélsgrémium, a Román Kereskedők Egyesülete, a Kisiparosok Szövetsége, az állami tisztviselők szervezete, a Bőriparosok Szövetsége, a Vendégipari Munkaadók Szövetsége, valamint a barcasági munkások szaktanácsa.

HIREK

A sok herce-hurca minek?
Hisz' annak az Erdélynek
Az élete — köztünk szölvő
Régen el van Forgácsolva!

Clara Boró a sorsán rontott
Botrány viszi tova nevét,
A pezsgőnek, mit felbontott,
Csak most issza meg a levét!

Önt említi még meg lantom,
Hirhedt düszszeldorfi fantom!
Mit is gondol, kedves Kürten?
Hol vagyunk mi? Tiszakürten?

Inconnue.

Fizetésképtelen lett a temesvári Goldmann Simon ékszerárú kereskedés. Temesvári tudósítónk jelenti: Goldmann Simon ékszerárú kereskedő néhány nap óta tárgyalásokat folytat hitelezőivel, a kiknek bejelentette, hogy fizetésképtelen lett. A cég aktívái 5 millió leire rugnak, míg a passzívák összege 7 és fél millió lej. A hitelezőknek 60 százalékos fizetési kvótát ajánlott fel. Ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, a Goldmann-cég kénytelen lesz a bíróságtól kérni a kényszereljárás megindítását.

A házberedukció eredményei Marosvásárhelyen. A marosvásárhelyi kereskedők egyesülete tegnap délután nagygyűlést tartott a lakás és üzletbérlet leszállítására indított akció eredményének a megtárgyalására. Márk Miklós dr. ügyvéd, a kereskedőegylet titkára bejelentette a gyűlésen, hogy az egyesület mozgalmá csak részben járt sikerrel, amennyiben a ház- és üzlettulajdonosok csak esetenként voltak hajlandók vállalni a beredukciót. Azonban így is volt eredmény, körülbelül egy fél millió lejjel csökkentették eddig a házbéreket. A nagygyűlés azt a határozatot hozta, hogy a megindított mozgalmat folytatják és tovább tárgyalnak a háztulajdonosok szövetségének marosvásárhelyi fiókjával. Elhatározták továbbá, hogy azt a kereskedőt, aki a kereskedők egyesületének megkerülésével egyezkedik a háztulajdonossal, vagy kijátssza kereskedőtársait és nagyobb boltbért fizet, társadalmi bojkottal sújtják.

Egy volt szatmármegyei ügyvéd nyomorában megmérgezte magát Budapesten. Tudósítónk telefonálja: A Baross-terti Tisza-szállóházban tegnap este eszméletlen állapotban, megmérgezve találták szobájában dr. Tarr Béla 47 éves ügyvédet, aki öngyilkosságot kísérelt meg. Tarr valamikor dúsgazdag ember volt és Szatmármegyében működött, az infláció idején azonban elvesztette minden vagyonát s azóta állandóan nélkülözéssel küzdött. Már 24 éves nős, házassága azonban csupa hányattatás volt: négyszer kényszerültek mindenüket eladni. Az életunt ügyvédet kórházba szállították. Állapota súlyos, de nem reménytelen.

Dühöng a pestis az orosz-perzsa határon. Moszkvából jelentik: Hiába volt a perzsa és a szovjetkormány minden nagyszabású óvintézkedése a hirtelen feltűnt pestis-veszéllyel szemben, a borzalmas járványt nem sikerült leküzdeni. A pestis tovább terjed perzsiá és a Szovjetszövetség határára s eddig már 22 halálos áldozata van. A perzsa és szovjet hatóságok rendkívüli erőfeszítéseket tesznek a rémes járvány megakadályozására.

Vadász és erdész-kiállítás Marosvásárhelyen. Bár Erdély az ország egyik legjobb vadászterülete és számtalan városi és falusi ember foglalkozik vadászattal és mégis egyszer sem volt még Erdélyben vadász-kiállítás. Hasonlóképpen óriási kiterjedési erdőségek vannak Erdélyben és kifejezett erdészeti kiállítás sem volt még Erdélynek. Annál nagyobb érdeklődéssel tekintenek az erdészek és a vadászok az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek a Marostordavármegyei Földmívelési Szövetséggel karöltve Marosvásárhelyen rendezendő mezőgazdasági kiállítására, amelynek két külön csoportját fogja képezni a vadász- és erdészeti. A kiállítást szeptember hó elején tartják meg és azon minden, a vadászattal és erdészettel kapcsolatos cikk, emlék, preparátum, nyers és kész áru bemutatható. A kiállítás tudnivalóit az Erdélyi Gazdasági Egyület titkári hivatala díjtalanul küldi meg az érdeklődőknek.

Halálraítéltek egy német rablógyilkost. Berlinből jelentik: Az itteni bíróság halálraítélte Lüdicke Frigyes, aki két gazdát meggyilkolt és kirabolt egy közeli erdőben. Lüdicke a gyilkosságot úgy hajtotta végre, hogy áldozatait kicsalta az erdőbe és ott, a mikor éjszaka elaludtak, egy husánggal agyonverte őket. Lüdicke nyugodtan vette tudomásul az ítéletet.

Akar Ön milliommós lenni?

Vegyen 100 lejért cluji Mentő sorsjegyet
VI-ik osztály huzása február 15-én.

Vidéki rendeléseket 117 lej előzetes beküldése ellenében még az egyes huzási napokon is eszközli a Sorsjegyroda Kolozsvár, Str. Memorandului 16.

Következő huzások: március 1, 15, 25 és április 1-én.

c. 2031

Főbizományos:

DERZSY GEZA, nyug. ig. tanító Brassó, Közép-utca 163.

Pamfil Seicaru házbérredukciós javaslata adó-leszállítással kárpótolja a háztulajdonosokat

Bukarest, február 5.

Már tegnap megemlékeztünk róla, hogy Pamfil Seicaru számos ismertnevű képviselő aláírásával parlamenti kezdeményezésből törvényjavaslatot terjesztett be a kamarában a köztisztviselők által fizetett lakbérnek 20 százalékkal való leszállításáról.

A törvényjavaslat, amelyről azt hiszik, hogy kormánynál, hogy amennyiben magáévá teszi a legszélesebb körben visszhangra talált s valószínűleg már a ma délutáni ülésen foglalkoztatni fogja a kamarát. Tíz szakaszból áll, amelyek szerint

a husz százalékos lakbérredukció január elsejétől visszamenőleg lép életbe, azaz a háztulajdonosok kötelesek lesznek a már felvett lakbér 20 százalékat visszafizetni a tisztviselő-bérlőinek.

Abban az esetben, ha a kormány eltörli az áldozati adót, úgy a régi tisztviselői fizetések

visszaállításától számított 3 hónap elteltével ismét az eddigi lakbérnek lesznek fizetendőek.

Ennél is nagyobb, sőt ugyeszólván forradalmi jelentőségű a törvényjavaslatnak az a része, amely

a munkanélküliek lakbérének 30 százalékkal való leszállítását mondja ki, mégpedig azzal, hogy a munkanélküliek is csak akkor lesznek ismét kötelesek a rendes lakbért fizetni, ha munkát találtak.

Az érintett háztulajdonosokat a törvényjavaslat úgy kártalanítja, hogy

a bérek leszállításának az arányában adóelengedésben részesülnek.

A háztulajdonosok körében a javaslat nagy nyugtalanságot keltett s máris közbeléptek a kormánynál, hogy amennyiben magáévá teszi a törvényjavaslat rendelkezéseit, úgy legalább alacsonyabban állapítsa meg a lakbér-csökkenés mértékét.

Nem jár munkanélküli segély annak, aki nem akar leszállított bérrel dolgozni. Londonból jelentik: Érdekes ügyben mondott feltűnő határozatot az itteni munkanélküli segélybizottság. A bizottság elutasított egy munkást azzal, hogy nem jár neki segély, mert állását önként hagyta el, amennyiben nem volt hajlandó leszállított munkabérrel dolgozni. Az elutasító határozat még százötven ezer munkást érint, akik valamennyien hasonló körülmények között hagyták el munkahelyüket.

Az EME tisztújító közgyűlése. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület február hó 2-án tartotta meg tisztújító közgyűlését id. Kicsid Géza elnökölte alatt, aki az elnöki megnyitójában kegyelettel emlékezett meg az egyesület nagynevű elhunyt elnökéről, br. Jósika Gáborról, akinek emlékét a közgyűlés kegyelettel őrizi. Török Bálint főtitkár ismertette azután az egyesület múlt évi működéséről szóló ig. választmányi jelentést. Az egyesület tavaly ünnepelte meg fennállásának 50-ik évfordulóját, mely alkalomból Kolozsváron nagyszabású kiállítást, kongresszust, tanfolyamot és szakelőadásokat rendezett, ezenkívül eredményesen szolgálta úgy a tagok, mint a méhészet általános érdekeit. Az évi jelentés, zárszámadások és az 1931. évi költségelőirányzat elfogadása után a közgyűlés megválasztotta az egyesület új vezetését a következőkben: Elnök: dr. gr. Bethlen László, Kolozsvár, alelnökök: id. Kicsid Géza, Kajántó, dr. László Márton, Kolozsvár, főtitkár: Török Bálint, Kolozsvár, jegyző: Ambrus Dezső, Kolozsvár, pénztárnok: Szathmári Ilona, Kolozsvár, könyvtárnok: Kaban József, Kolozsvár, telepgondnok: Ambrus Dezső, Kolozsvár, jogtanácsos: dr. Lukácsi József, Kolozsvár.

Zweimal Hochzeit. (A repülő menyasszony.) Ezt a végtelenül kedves, pompás tartalmú, nagyszabású német énekes vígjátékot mutatja be mátl kezdve a brassói Modern Mozgó. A darab elsőrendű szűzéje, fűszerezve egyszerű énekszámokkal, sok humor, jellemzik ezt az új német filmszenzációt, amely minden eddiginél nagyobb sikert fog aratni. A darab főszerepét a legszebb német filmprimadonna, Liane Haid alakítja, partnere, Harald Paulsen, a legjobbhangu énekes bonviván. A humorról Lucio Englisch, a világhírű szubrett, Szőke Szakáll, a legjobb buffó-komikus és Huszár Puffy, a szimpatikus kóvér komikus. A film hangfelvétele a legtökéletesebb, amit eddig hallottunk. A Modern Mozgó beszélőgépén a hangleadás tökéletes.

Halálozás. Goldsmann Bernát tekintélyes brassói kereskedő hosszas szenvedés után folyó hó 4-én meghalt. Csütörtök délután temették el óriási részvét mellett. Az elhunytat bátyja, Goldsmann Miksa bankigazgató, sógora, Benkő Ignác könyvkereskedő és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

A brassói pénzügyigazgatóság felhívása. A brassói pénzügyigazgatóság az érdekeltek tudomására hozza, hogy a pénzügyminiszter 30.882-1931. számú rendeletével meghosszabbította az adóbevallások benyújtásának idejét 1931. február hó 10-ig bezárólag. Mindazokat, akik a kitűzött határidőn belül nem nyújtják be adóvallomásaikat, az adóelítéltetési törvény 2. törvénycikke értelmében büntetik.

Szabadlára helyezés Piscator. Berlinből jelentik: Közölték, hogy a kerületi rendőrség letartóztatta Piscator, mert vonakodott esküvel igazolni vagyontalanságát egy adóügyben. A bíróság tegnap a híres színpadi rendezőt szabadlára helyezte.

Lezuhant az angol légiflotta legnagyobb repülőgépe. Londonból jelentik: Az angol légiflotta egyik legnagyobb repülőgépe a plymuthi öbölben lezuhant. A szerencsétlenségnek kilenc halottja és három súlyos sebesültje van. A gépet, amely a zuhanás és robbanás következtében tönkrement, később kihalászták.

Meghívó. Felhívjuk az összes tag urakat, hogy egy rendkívüli fontos ügy megbeszélése érdekében a folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor megtartandó értekezleten okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Orth. izr. hitközség előljárósága.

A serdülő ifjúságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes Ferenc József keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikaon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Mérges gázzal fogják kivégezni ezentúl Amerikában a halálraítélteket. Newyorkból jelentik: A közönség körében mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a halálraítélteket a jövőben ne villamosszékekkel, hanem mérges gázzal végezzék ki, amely sokkal emberségesebb halálmód és nem okoz semmi fájdalmat, mert a delikvens szinte észrevétlenül hal meg. A mozgalom sikerrel kecsegtet és valószínű, hogy az új kivégzési módot a törvényhozás szankcionálni fogja.

Összeírják a gabonakészleteket. Bukarestből jelentik: A földmívelésiügyi minisztérium elrendelte, hogy az országban található összes gabonakészleteket írják össze, mert a minisztérium tudni szeretné, hogy mennyi felesleges gabona van az országban, hogy annak exportálását megfelelő módon elősegítse a kormány. A minisztérium ezzel kapcsolatosan felhívást tett közzé, amelyben kéri a mezőgazdák és gabonakereskedők, hogy támogassák a készletek összeírásának munkálatait, minthogy ez a gazdák és kereskedők érdekében történik. — Az összeírási munkálatokat február 15-ig be kell fejezni.

Elvesztett szerda este a brassói nagyallozmán Szőcs János névre szóló munkakönyv és községi igazolvány. Az iratok tulajdonosa, aki munkanélküli munkás és segélyét ezek nélkül nem veheti fel, kéri a megtalálót, hogy Szőcs János, Botfalucukorgyár címre az iratokat mielőbb beküldje.

Apponyinak már nincs társa a vendiákok találkozója. Bécsből jelentik: A közelben levő Kalsburgi, jezsuiták által vezetett tanintézet tanulói és volt növendékei a bécsi művészklubban előadást rendeztek. Az 1856-os évfolyamból egyedül gróf Apponyi Albert van életben, a többi hatvanhét egykori növendék, akikkel Apponyi együtt járt, mind meghalt már.

A brassói református Legnysövetség február hó 8-án este 6 órakor a sétatéri református templomban vallásos estélyt rendez, amelyre mindenkit meghív és szeretettel vár a rendezőség.

Időjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint borus, ködös idő várható, a hőmérséklet további lassu csökkenésével, elsősorban kisebb havazásokkal.

Brassóban is erősen terjed a spanyolnátha. Az utóbbi napok alatt rengeteg lázas náthamegbetegedés történt. A Márcescu kórház szűnült megtegt nehezebb lefolyású betegekkel. Nehezíti a helyzetet, hogy a kórház összes orvosai is megkapták a ragályos betegséget.

A marosvásárhelyi római katolikus hitközség másfél millió lej értékű munkát végeztet, hogy a munkanélküli-ség enyhítsen. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi római katolikus hitközség vezetősége elhatározta, hogy az általános munkanélküli-ségre való tekintettel, a rendelkezésére álló eszközökkel segítségére siet a helybeli iparosoknak és sürgősen megkezdi a katolikus templom és a hitközség tulajdonában levő bérház renováltatását. Erre a célra a hitközség vezetősége másfél millió lejt szavazott meg.

Választmányi ülés. A Brassói Turistaegyesület február 6-án, pénteken este 8 órakor a Korona-étterem külön helyiségében ülést tart, melynek tárgya: folyóügyek és a közgyűlés előkészítése.

Xeresi bor

vagy

csukamájolaj

Melyik a jobbízű?

Ha Önnek, vagy gyermekeinek csukamájolaja kell szedni, ne felejtse el, hogy az,

Elixir Pangaduine

a legfinomabb tokhal májkivonatból készül, ize kifogástalan és emellett a csukamájolaj minden hatásával rendelkezik, sőt mégyszer olyan hatékony.

Kapható: gyógyszertárakban és drogueriákban. Ajándék: Elég ha a Georges Verglas cégnek, Bukarest Str. Precupeji Vechi 1. beküldi ezt a hirdetést a B. L.-ból, megfelelő bélyeggel ellátott borítékban és olvashatóan közli pontos címét, hogy azonnal díjtalanul és költségmentesen egy próbaküldemény Elixir Pangaduinet kapjon.

BRANDSCH

Bukarest, február 5.

Az ujonnan megnyílt kamara ülésein Brandsch mester, kisebbségi denúnciáns és átvezér már nem jelent meg. Ez a mindenre képes ál-kisebbségi politikus, ugylátszik, mégis csak elszégyelte magát, amikor saját szász testvérei voltak kénytelenek a szégyenbélyegzőt homlokára sütni. A Bukarestbe érkezett német-párti politikusoktól szedtük össze az alábbi információkat arról, hogy tulajdonképpen mi is történt a német pártban és hogyan sikerült ezt a rakoncátlankodó, denúnciáns vezért ártalmatlanná tenni.

— Brandsch sötét gyanúsításaira — mondták informátoraink — az első választ még a mult parlamenti ülésszak alatt, a parlament szöszkéről adták meg a német párt raprezentánsai. Deklarációt olvastak fel, melyben leszögezték, hogy hiába próbálta Brandsch-mester sötét gyanúsításokkal elválasztani egymástól a kisebbségi pártokat, a német párt a legteljesebb harmóniában óhajt élni a többi kisebbségi testvéreivel. Sőt a német párt úgy érzi, hogy sem oka, sem joga gátlólag befolyásolni bármelyik más kisebbségi párt politikáját.

A németek a parlamenti deklaráció után összehívták a szász nemzeti tanácsot, ahol már részletesen foglalkoztak Brandsch viselt dolgaival. Mindenekelőtt megállapították, hogy azt a cikket, amit Brandsch „Veszélyes Barátok” cím alatt egy bukaresti német lapban megjelentetett, a német nép egyeteme súlyosan elítéli és azt a politikát, amit cikkében lefektetett, határozottan elutasítja. És ha a jövőben a német párt valamelyik tagja külön uton jár, vagy külön politikát folytat, ezzel az illető önmagát zárja ki a pártból...

Ugylátszik ez a pont volt az, amitől Brandsch annyira megijedt, hogy most már nem mer jelenkezni a kamara folyosóján.

A kivégzés után a szász nemzeti tanács újból leszögezte azt a politikai magatartást, melyet a, német kisebbség egyeteme a jövőben folytatni óhajt, — és itt újra súlyosan megbélyegezték Brandsch magyarellenes politikáját. A németek megállapították, hogy a német párt eddigi politikáját nem kell megváltoztatni, a németek tökéletesen meg vannak elégedve azzal a politikával, amit a párt vezetősége eddig folytatt. A jövőben is éppen úgy, mint a multban elsősorban a mindenkori kormánynál keresik a kisebbségi kérdésben a megegyezést és fenn tartják maguknak a teljes szabadságot minden irányban.

A németek határozatának ezen része azt jelenti, hogy a németek a jövőben sem akarnak egyetlen román politikai párt uszályhordozójává szegődni, nem folytatnak sem liberális, sem nemzeti parasztpárti politikát, hanem a politika ami elhatározásaikat vezérli — a kisebbségi politika. Itt kell megjegyeznünk, hogy megint csak Brandsch mester volt az, aki a németeket minden erővel a nemzeti parasztpárt karjai közé akarta beterelni.

— Mi nem köthetjük le magunkat egyetlen oldalra sem — mondták a német politikusok — függetlenek kell, hogy maradjunk jobb és balfele, mi csakis német kisebbségi politikát csinálhatunk.

Most kíváncsiak vagyunk, mi lesz Brandsch Rudolf legközelebbi politikai ténykedése.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától.

— Nyolc és háromnegyed millió lakosa van Magyarországnak. Budapestről jelentik: Az országos statisztikai hivatal lázasan dolgozik a mult év végén tartott népszámlálás adatainak az összegezésén és kimutatásán. Az eddigi hozzávetőleges számítások szerint Magyarországnak 1931. küszöbén 8 millió 750 ezer lakosa volt, ami jelentékeny szaporodást jelent.

— Csökken a munkanélküliség Angliában? Londonból jelentik: A hivatalos kimutatás szerint a munkanélküliek száma a szigetország területén január hó 26-án kerekén 2 millió 600 ezer főt tett ki, tehát 16 ezerrel kevesebbet, az előző hetinél. A mult év ugyanazon időszakával szemben azonban az idén még mindig 1 millió 100 ezerrel többen vannak munka nélkül Angliában.

Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak

Ez a címé annak a kitűnő könyvnek, amelyet dr. Földes Lajos, az Országos Gyermekvédő Liga Szülőotthonának főorvosa írt (Budapest) és amely könyv tartalmazza egyszerű, mindenki számára érthető formában a terhességgel, a szüléssel és a csecsemő gondozásával és nevelésével kapcsolatos összes tudnivalókat. A minden fiatal asszonynak nélkülözhetetlen gyakorlati tanácsadó ára 102 lej. Vidékre is azonnal szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

A csendőr kinyomozza a „teltest”
A bíró elítéli a „vádlottat”
A hóhér kivégzi a „bűnöst”

De az író hivatása felelmezni és megmenteni az EMBERT!

Ezért írta MIKES IMRE az utolsó évek legszomorubb főmegtragédiája: a ficszazugi mérgezések nyomán, »ARZÉN« című nagyszabású társadalmi regényét. Folytatásokban közli naponként egy-egy teljes oldalon, február 9-től a nagyformátumu, megnagyobbodott terjedelmű Brassói Lapok.

* SPORT *

Az amerikai csapatok győztek tegnap a jéghekk világbajnokságon

Krynika, február 5.

A jéghekk mérkőzések változatlan érdeklődés mellett folynak. A tegnapi küzdelmek az amerikai csapatok győzelmét eredményezték, melyek, ha jelentéktelen gólaránnyal is, de biztosan nyerték a mérkőzéseiket. Eredmények: Amerika—Ausztria 2:1 (2:0, 0:0, 0:1) Az osz-

trák csapat csak nehéz küzdelem után végzett vesztesként.

Kanada—Csehszlovákia 2:0 (1:0, 0:0, 1:0).

Franciaország—Románia 7:1 Mérkőzés a viaszdíjért.

Lengyelország—Svédország 2:0 (1:0, 0:0, 1:0).

A brassói katonai si-járőrversenyt a második vadász zászlóalj nyerte

Brassó, február 5.

Tegnap bonyolították le a Pojánában a katonai si-járőr versenyt a város által adományozott vándor serlegért. A serleget 1929-ben írták ki, mikor a 3-ik vadász zászlóalj csapatának sikerült a győzelmet megszerezni. A mult évben elmaradt a verseny.

Nagyszámu közönség jelent meg tegnap a pojánai fennsíkon. A város képviselőiben Cutaanu polgármester, dr. Voicu alpolgármester és Socaiu főtitkár, továbbá Voina rendőrkezes voltak jelen. Versenybírók Strat ezredes és dr. Ritter Sámuel voltak.

A verseny tizenkét kilométeres távolságon folyt le, kombínálva éles céllövészeti versenyyel. A járőrök teljes hadi felszereléssel futottak és a következő sorrendben érkeztek be:

1. Scarneciu kapitány járőre (2-ik zászlóalj) 1 óra 7 perc 10 mp. idővel, 16.50 céllövészeti eredménnyel. Pontszámuk 18.25.

2. A 3-ik zászlóalj csapata, Georgescu főhadnagy vezetésével, 1 óra 13 perc idővel. Céllövészeti eredmény 20, pontszám 17.

3. A 89-ik ezred járőre, Kollár főhadnagy vezetésével, 1 óra 33 perc 33 mp. idővel. — Céllövészeti eredmény 15, pontszám 3.50.

A győztes járőrnek Cutaanu polgármester szép beszéd kíséretében nyújtotta át a serleget, melyet Strat ezredes és Serbanescu alezredes ugyancsak beszéd kíséretében köszöntek meg.

♣ Május 15-ig kell befejezni a kerületi labdarugó bajnokságokat. Bukarestből jelentik: A központ rendeletben közölte a kerületi elnökségekkel, hogy a kerületi futballbajnokságokat legkésőbb május 15-ig be kell fejezni. A ligabajnokság döntőjének végső határideje május 31. Az országos bajnokságért, a liga bajnokok között, június 14-én kezdődik meg a küzdelem.

♣ A magyar vívók várattalanul gyengén szerepeltek Milánóban. Milánóból jelentik: A Gazzetta della Sport által rendezett vívóakadémián a kardvívásban Hehs magyar főiskolai bajnok Rastelli olasz főiskolai bajnokkal mérkőzött. Az olasz bajnok győzött 10:9 arányban. Törvívásban Verratti legyőzte a francia Leboint

10:7 arányban. A belga Debeur és Cornagia épé-kardvívásban a belga győzött 8:6 arányban. A vívóakadémia legnagyobb meglepetése, hogy Glykais magyar Európabajnok vereséget szenvedett az olasz Mercitől, 10:6 arányban.

A régi előfizetési áron

február 9-től kezdve terjedelemben a mástélszeresét, tartalomban és nívóban a sokszorosát kapja az eddiginek, ha most előtízet a Brassói Lapokra.

(Vágja ki és küldje be azonnal az alábbi szelvényt)

ÉN IS

olvasni akarom mindennap MIKES IMRE: ARZÉN című regényét, miértis kérem alábbi címre b. lapjukat folyó hó 9-én, tehát az első regényközleménytől kezdve megindítani. Az előfizetési díjat február 15-től számított óra — egyidejűleg, postautalványon beküldtem — az első szám vétele után küldöm.

Név és pontos cím:

(Olvasható írást kérünk).

Szerkesztői üzenetek

D. G. Olasz vöröskereszt sorsjegyel (01272) nem nyert.

P. J. Olasz vöröskereszt sorsjegye nem nyert. Az osztrák sorsjegyről nincs sorsolási jegyzék a Mercurban.

B. F. né. A magyar sorsjegyeknek nincs értékük, a török és a szerb sorsjegyek nem nyertek.

W. J. Sem az osztrák, sem a laibachi nem nyert.

G. G. Türkös. Egyik sem nyert.

Kovácsna. Nem tudjuk, hol van jelenleg a kérezt író, aki még a múlt év februárjában öntől is, másoktól is pénzeket vett fel kiadandó könyve fejében, de még nem küldte el a könyveket és hirt sem adott magáról. Tekintettel a mostani nehéz viszonyokra, melyek a könyv kiadását is megnehezítették, legyenek türelmessel az író iránt; nem gondolnánk, hogy meg akarja károsítani azokat, akik támogatására siettek, s ha ez üzenetben olvassa, hogy előfizetői türelmetlenek, bizonyára siet meggyújtani őket.

Régi előfizető. Igen, köteles bejelenteni a pénzügyigazgatásnál és a malomhoz külön telepengedélyt és külön iparigazolványt kell váltania.

Brang. A Sanator körül bajok vannak, a más sorsjegvei nem nyertek.

Temesvári előfizető. Január 7-én keltazott, de hozzáuk csak január 21-én beérkezett gépirásos levelezőlapján aláírás nincsen, s ennél fogva a rendetlen

kézbesítésre vonatkozó reklamációját még csak meg sem vizsgálhatjuk. Ha panasza még mindig fennáll, szíveskedjék még egyszer írni, pontos címmel.

I. L. Brassó. Nem nyert.

M. J. Koós Károly címe: Kolozsvár, Str. Bratianu 22. A másik Kolozsvár, Str. Amurg 35.

Nyugdíjtanulmány. Legjobb románul a kabinetirodához egyszerű levélben küldeni, de nem hiszszük, hogy így módon elintéznék a nyugdíjügyét. Sokkal helyesebb, ha a Magyar Párthoz (Bukarest, Str. Transilvaniei 6) vagy valamelyik magyar képviselőhöz vagy szenátorhoz fordul támogatásért.

H. E. Kolozsvár. Tintával, ceruzával vegyesen alig olvashatóan borzalmas böbeszédűséggel előadott panasza magánügy, mellyel a lap nem foglalkozhatik.

K. A. A magyar sorsjegyeknek nincs értékük, a másik kettő ma is játszik, s ha a számokat beküldi, megizenzük, kihúzzák-e vagy sem.

P. J. Toplej. Nem nyertek.

K. J. Székelyudvarhely. Nem nyert.

D. I. A hatósággal nem gyűlik meg a baja a verse miatt, mert szerencsére olyan gyöngye, hogy nincs lap, amely közölje.

Utlevél. A budapesti követségen megújítják, ha kellően megindokolja a szükségét. De tessék idején eljárni.

Népszínművek:

Lukácsy: A vereshaju

Szigligeti: A cigány

Géczy: Amit az erdő mesél

Csepreghy: A piros bugyelláris

Rátkai László: Felhő Klári

Almássy T.: A tót leány

Tóth Ede: A Falurossza

Tóth Ede: A Tolonc

Berczik Árpád: A parasztkisasszony

Gaál J.: Az ördög párnája

Géczy-Erkell: A gyimesi vadvirág

Győri Vilmos: Nótás Kata

Abonyi: A betyár kendője

„A betyár kendője 4 felvonásos, a többi 3 felvonásos népszínmű dalokkal. Egy-egy kötet ára 54.— lej.

Ujdonságok:

Illyésné Ferenczy E.: A legnagyobb hatalom (vidám népszínmű 3 felvonásban) 85.— lej

Illyésné Ferenczy E.: Bokros uram (vig népszínmű 3 felvonásban) 85.— lej

Sándor Pál: Hiba van a kréta körül (vig népszínmű, dalokkal, kottával 3 felv.) 95.— lej

K. Pap J.: Bandi gulyás (népszínmű 3 felvonásban) 85.— lej

Egyfelvonásos darabok:

Farkas Imre: Három egyfelvonásos (Quattrocento — Bridge — Hóval fődött sirok) 27.—

Peczely József: Ködmönke (Falusi vígjáték) 41.—

Nyulassy G.: Károlykának csizma kék (vidám falusi komédia) 54.—

Jós Ferenc: Ha férfi vagy, légy férfi (bohózat) 51.—

Fazekas Imre: A cirkusz 27.—

Vitéz Miklós: Tiszta dolog — Szent a béke 27.—

ifj. Hegedüs S.: Bakony (színmű) 27.—

Zágon István: Kék és piros 27.—

(Vígjáték Herczeg F. novellája alapján)

Erdélyi: Leánykérő (Népszínmű) 54.—

Szép Ernő: Május (Színmű), Kávécsarnok (Vígjáték) 51.—

Karinthy: Három egyfelvonásos (Nem tudom a nevét — Ott ki beszél — Kisérleti módszer 27.—

Herczeg Ferenc: Három egyfelvonásos (Két ember a bányában,

Violante és a bíró — Péter és Pál) 51.—

Liptay Imre: Lakodalom — Ház-tűznéző 51.—

Zilahy Lajos: Házasságszédelgő — Birtokpolitika 27.—

Kulissza könyvtár: Három egyfelvonásos (Zilahy: Éjjeli zene — Guthi: A krakéler — Békeffy: A férj diktál) 54.— lej

Kulissza könyvtár: A lepedő felistenei és démonjai a vászon mögött (Karinthy, Harsányi, Kőváry és Gábor humoreszkjei és karrikaturái) 27.—

Roseaux: Az egérke (vígjáték) 27.—

Berczik: A király csókja (operette 1 felv.) 54.—

Ifjúsági és gyermekszínpad:

Kozák Jolán: Cicalakodalom (Vigj. 2 felv.) 41.—

Gaál Mózes: A majálisi elnök 13.—

Lőcsei Emma: Jó szív 13.—

Gaál Mózes: A javithatatlan 13.—

Lőcsei Emma: A rokon 13.—

H. Hajtáy Etelka: A tyukleves 34.—

Dr. Bohdaneczky: Karácsony 54.—

Nyáry Andor: Lánc-Lánc-Eszterlanc (Színjáték 1 felv. kisebb leányok részére) 47.—

Dr. Bohdaneczky: Pilleország (Dalosjáték 2 felvonásban, Kottával együtt) 61.—

Dr. Bohdaneczky: Estimára szól a harang 54.—

Dr. Bohdaneczky: Gyerünk a speizba 54.—

Nagyobb darabok (vegyes):

Földes Imre: A lányom (Vigj. 3 felv.) 51.—

Hevesi Sándor: Elzevir (Történet egy antikváriusholtból) 68.—

Földes Imre: A kuruzsló (Színmű 3 felv.) 68.—

Csathó Kálmán: Az új rokon (Vigj. 3 felv.) 68.—

Fodor László: Dr. Szabó Juci (Vigj. 3 felv.) 68.—

Lakatos László: Fej vagy irás (Komédia 3 felv.) 68.—

Zágon István: Marika (Vigj. 3 felv.) 68.—

Szenes Béla: Nem nőülök (Vigj. 3 felv.) 68.—

Harsányi Zolt: A Noszty-fiu este Tóth Marival (Vigj. 4 felv.) 68.—

Postai megrendeléseket azonnal elintézt a

Brassói Lapok Könyvosztálya

(Utánvétellel csak 100.— lejen felüli megrendeléseket küldünk. Portó-költség az összeg előzetes beküldése esetén 10 lej, utánvétellel 20 lej.)

HENRY DUPUY-MAZUEL

48

A SAKKJÁTÉKOS

REGÉNY Fordította KÜRTI PÁL

— A gép elromlott. Bocssáson meg Felség, mindjárt rendbehozom.

Még élt bennem a remény, hogy lemond a győzelemről.

Két perc múlva helyreállítottam a játszmat. A császárnő vesztett.

— A gép csodálatos szemtelen masina — kiáltott fel — de valóságos csoda!

Boleszláv tehát fittyet hányt minden intelemnek, megszegte ígéretét.

Katalin ekkor, ártalmatlan hangon, az udvaroncok felé fordulva, azt mondta:

— Azt hiszem, elég mulatságos lesz, ha ma éjjel, a táncmulatság és a tűzijáték között agyonlővejtük a törököt. — Majd a szemembe nézett: — Mert ugye, senki sincs a gépben.

Borzalmas pillanat volt. Azért habozás nélkül feletem:

— Senki!

A következő pillanatban a kozákok kipicelték a gépet...

A tűzijátéknak vége volt, most kellett következnie a szörnyű eseménynek. Boleszlávot mindenképpen meg kellett mentenem. Wanda, a herceg és Rubenko a segítségemre siettek. Wanda táncolni kezdett, amivel magára vonta a meghívott tömeg figyelmét. Ezalatt a herceg és Rubenko szorosán melém álltak és a török nője siklottunk. Senkinek sem jutott eszébe megakadályozni bennünket.

Kinyitottam a gép ajtaját, kisegítettem Boleszlávot, ráadtam a dominomat és az álarcomat, aztán a fölébe sугtam:

— Az Isten szerelmére, egy szót sem! Tettesd magad részegnek. Minden rendben van. Egy óra múlva nálad leszek.

Belepóztam a gépbe, és magamra húztam az ajtót. Eppen ideje volt.

Egy érces hang elkiáltotta magát:

— Öfelsége a császárnő!

Katalin kedélyes polgári mosollyal lépett a maszkok elé.

— Hlik, hogy mindvégig jól mulassunk — szölt — és meg tudom érteni, hogy érzékeny bucsút vettek a töröktől, akik ki fogunk végezni. Minden előkészület megtörtént.

...Kinyitottam a gépet és sebtiben megvizsgáltam a mögötte nyíló ajtót. A fa nyikorgott és ellentállt. Flakadt a lélegzetem. Végre mégis kinyitott és én éppen ki akartam ugrani, amikor egy sereg kozák lépett a terembe. Gyorsan visszahújtam a gépbe és Istennek ajánlottam lelkemet.

A kozákok felemeltek s éreztem, amint a téli palota felé visznek, a vesztőhelyre. Amint megérkeztek velem, letettek egy dobogóra. A terem fel volt díszítve, mint egy cirkusz. Középen a trónus, amelyen nemsokára helyet foglalt Katalin. Utána beözönlött az egész udvar. Kis idő múlva a császárnő felémelte a kezét. Azonnal felhangzott egy csapat katonának tompa lépése. A katonák felsorakoztak s hallottam, hogy a vezénylő tiszt így szól az emberekhez:

— Vegyétek célba a ládát, az automata aljában!

Azután:

— Vigyázz! Tűzt!

Es nyomban négy gyilkos csapás hasított a testembe. Az egyik a hasamat, a másik a bal vállamat, a harmadik a mellemet, a negyedik a nyakamat érte. Egyszerre valaki elsikoltotta magát:

— Az automata vérzik!

Katalin felállt, sápadtan. A többiek mind borzongva kimenekültek a teremből.

A császárnő, Olgával és Sophievel maradt csak ott — és egyszerre mindketten a láda felé tartottak. Kinyitottam a gép ajtaját és kiléptem.

A varázslatos keserves zokogás tépte szét. Sophie volt. Szabadon lógó kezemet megragadta és könnyeivel, csókjaival fűrésztötte. Nagy felindulással küzdöttem. Így szóltam a császárnőhöz:

— Felség, nekem köszönheti a gyermek életét. Cserében Vorovszki Boleszláv életét kérem Felségedtől. Jobban szeretem őt, mintha tulajdon fiam lenne.

Katalin érzéketlennek látszott. Egyszerre sarkon fordult és szó nélkül ott hagyott. Olga vele ment.

— Menj és keresd meg Boleszlávot. Egyedül léte van szükségem, hogy cselekedhessem.

Lehajtottam fejt és lassan elindult. En pedig állg tettem néhány lépést, elvesztettem eszméletemet...

...

...Ezeket a sorokat már Franciaországban írom. Henri de Molle barátom házában. Hat hónap múlt el a szentpétervári zord éjszaka óta. Nekem olybá tünik, mintha tegnap lett volna. Minden apró mozzanatát magam előtt látom. A palota egyik padlászobájában feküdtem lábadozva. Oblomoff Szeigisz az ágyam szélén ült és apróra elmesélte a „kivégzést” követő eseményeket.

Katalin, amikor vérezve otthagytatt engem, az egyik kis teremben egyszerre csak ott találta Boleszlávot Sophieval. Az én dédes kislányom ráhajlotta a fejét a felkelővezer vállára.

Néhány pillanat múlva Orloff herceg jött, — a császárnő egyetlen igazi szerelmese. Katalinban is fellobogott ennek a szerelemnek új lángja. Mutatóujját ajkára illesztette és intett a hercegnek, hogy maradjon csendben. Olgát megbizta, hogy ügyeljen, hogy senki ne zavarja a szerelmeseiket. Ő pedig Orloff herceggel halkán kilopogott a kis teremből...

A kettős szerelem végül is győzedelmeskedett!

Az izgalmas szentpétervári napok után néhány évvel Kempelen báró végleg eltűnt csodálatos sakk-ládájával együtt. Azt hiszik, hogy a tengerbe vetette magát...

(Vége.)

KÖZGAZDASÁGI LAPOK

Rövidesen mégis kimondják a petrozsényi és lupényi bányavállalatok fuzióját

Létrejött a megegyezés a belföldi és külföldi érdekeltségek között

Hosszu idő óta folynak a tárgyalások a petrozsényi és lupényi bányatársaságok külföldi és belföldi érdekeltségei között, hogy az utóbbi 10 év alatt fokozatosan lezúllt és irremotálissá vált bányavállalatokat fuzionáltassák. Az eddigi tárgyalások során több ízben jelentek meg sajtóhírek, hogy a fuzió küszöbön áll, sőt december 29-én közgyűlést is hívtak össze a bányatársaságok, azonban ezuttal is közbejött valami, úgy, hogy a fuziót kimondó közgyűléseket el kellett halasztani.

Amint most beavatott helyről értesülünk, a fuzió tárgyalásai alatt felmerült ellentéteket végül is sikerült már eliminálni és a bányatársaságok a közeli napokban új közgyűlést fognak összehívni, amelyen most már tényleg ki fogják mondani a petrozsényi és lupényi bányavállalatok fuzióját.

Bukarest, február 5.

Fritz Konneri képviselő:

„Körömszakadtáig védekezni fogunk a cukorkartell ama szándéka ellen, hogy letörje a répaárakat”

Bukarest, február hó 5.

Megirtuk, hogy a cukorgyárosok, miután a fogyasztók millióit éveken keresztül kedvük szerint használták ki, horribilis magas cukorárakkal, most a cukorrépatermelők ellen indítottak hadjáratot.

A cukorkartell a jelenlegi cukorrépaárakat több mint a felével leakarja szállítani.

A cukorrépatermelők megbízásából Fritz Konneri szász képviselő vesz részt a tárgyalásokon, aki munkatársunknak az alábbiakat mondotta a cukorrépa-konfliktusról:

— A cukorrépatermelők két év előtt, amikor belementek a cukorrépaárak leszállításába, 160 millió lejt ajándékoztak a cukorgyárosoknak, de a mostani gazdasági helyzet nem engedi meg a répatermelőknek, hogy hasonló gesztusra határozzák el magukat.

— Nekünk szerződésünk van a cukorgyárosokkal a cukorrépaárakra és elképzelhetetlen

nek tartom, hogy mi most engedjünk a kikötött cukorrépaárakból. A megállapodásunk az volt a cukorgyárosokkal, hogy 44.000 hektárt vetünk be cukorrépával, ami 12.000 vagon cukor termelésnek felel meg, ennyi cukorra van ugyanis szükség a belföldi fogyasztásban. És ha ennél a mennyiségnél mégis több cukrot termeltek a gyárak és a felesleget kénytelenek külföldön olcsó áron eladni, ez csak az azzal magyarázható, hogy a megállapított 44.000 hektárnyi területnél jóval nagyobb területen folyt a cukorrépatermelés, tehát egyes gyárak fekete-cukorrépát termeltek, amit én mint a cukorrépatermelők megbízottja nem vehetek tudomásul.

— A tárgyalásokon körömszakadtáig védekezni fogunk a cukorkartell ama szándéka ellen, hogy letörje a répaárakat.

Íme egy felelős tényező nyilatkozata a cukorkartell üzleti politikájáról.

Az érmihályfalvi kerület dohánytermelői

perit indítanak a Monopol ellen az alacsony dohánybevásárlási árak miatt

Ardelescu vezérinspektor, akit a sérelmek felülvizsgálására küldött ki a Monopol, orvoslás helyett tanácsokkal szolgált a termelőknek és — vissza u azott Bukarestbe

Ermihályfalva, február 4.

Foglalkoztunk már azokkal a sérelmekkel, amelyek a dohánybevásárlásokkal kapcsolatosan keletkeztek és amelyek az idén valóságos katasztrófával jártak a termelőknek.

A dohánybevásárlás körül különösen súlyosak voltak a panaszok Szatmár és Szilágy megyékben, ahol

a 16–22 lejes átlagár helyett, 8–12 lejjel váltották be a gazdáktól a dohánytermést.

Még december hónapban, a beváltás megkezdésekor értekezletre jöttek össze az érmihályfalvi kerület dohánytermelői és foglalkoztak ezekkel a panaszokkal, amelynek eredményeképpen memorandumban foglalták össze sérelmeiket és azt felterjesztették a bukaresti Monopolhoz és a pénzügyminiszterhez. Ugyanakkor, hogy a panaszok a Casa Autonomă is megkezdtek, mert pénteken Érmihályfalvára érkezett Ardelescu Vasile vezérinspektor a termelők panaszainak megvizsgálására. Erre az alkalomra beidézték az egész kerület termelőit, akiknek nevében

mintegy 500–600 főnyi kis és nagytermelő jelent meg az érmihályfalvi dohánybevásárló hivatalban.

De megjelent Szatmárról Stancu kerületi inspektor is, akit a termelők az idej katasztrófális árak spiritus rektorának tartanak. — Mindjárt a gyűlés elején olyan izgatott hangulat kerekedik, hogy a megválasztott delegátusok az izzó atmoszférában nem tudják előadni panaszait.

— Koldussá tesznek bennünket!

— A kenyereket veszik el! — hallatszott mindenfelől. Különösen Érkenéz község termelői zavarják állandó közbeszólásokkal Ardelescu inspektort. Van is okuk a kenézieknak az elkeseredésre.

640 mázsa dohány termelésükből közel 400 mázsát selejtesnek minősítettek az érmihályfalvi dohánybevásárló hivatal emberei.

Mikor a többi panaszok között ezt is megemlíti Ardelescu vezérinspektornak, egykedvűen veszi tudomásul és a Monopolnak ad igazat.

Az állandó zaj közepette a delegátusok alig tudják előadni a termelők sérelmeit, akik kérték Ardelescu vezérfelügyelőtől, hogy a beváltást törvényes alapon, a megkötött szerződés alapján végezzék.

Ardelescu vezérfelügyelő 2 órai időzés után anélkül, hogy az ügyet érdemlegesen bevizsgálta volna, csupán hosszas és lényegtelen viták után, amelynek gyakorlati eredménye nem volt, eltávozott.

A dohánytermelők elhatározták, hogy újabb memorandumban próbálják a Monopolt jobb belátásra bírni, akitől egy másik bizottság delegálását kérik a beváltáshoz és addig a dohánytermést csak súly szerint adják be. Ha ennek dacára sem orvosolják sérelmeiket, úgy egyetemesen

pört indítanak a Casa Autonomă a Monopolus ellen és jövőre már nem foglalkoznak dohánytermeléssel.

Érmihályfalván most azon gondolkoznak, hogy a monopol igazgatósága vajon miért is küldte ki Ardelescu vezérigazgatót Érmihály-

falvára? Csak nem azért, hogy „jóégerséget” kívánjon a gazdáknak a további dohánytermeléshez?...

Amint már közöltük, az erdélyi dohánytermelők sérelmeinek megvitatására az Erdélyi Gazdasági Egylet február hó 7-én, szombaton délelőtt 10 órára összehívta az erdélyi dohánytermelő gazdaközösséget. A nagygyűlésre az egyesület meghívta a tartományi igazgatóságokat, valamint az összes erdélyi vármegyei mezőgazdasági kamarákat és gazdasági egyesületeket is. Az EGE ezúton is felkéri az érdekelteket, hogy a gyűlésen lehetőleg minél nagyobb számban jelenjenek meg. A gyűlés Kolozsváron az EGE Attila-u. 10 szám alatti székházában fog megtartatni.

Az élőállat és állati termékek exportja

Bukarest, február hó 5.

Beszámoltunk arról, hogy a kormány 100 százalékkal felemelte az élőállat és a friss húsvámszállítási vámját. A kétszeres vám, amelyet azonban csak a szindikátusokhoz nem tartozó ekszportőrök kötelesek fizetni, február hó elején életbe is lépett. Ugyanakkor lépett életbe a szindikátusi tagok részére a sertésekre megállapított darabonként 25 lejes kedvezményes ekszportilleték is.

Itt említjük meg egyébként, hogy a francia kormány rendelete szerint február 16-ikától kezdődően tojás, a fagyasztott húsvámszállítás bevitelénél származási igazolványt követelnek a francia vámhivatalok.

Bortermelők nagygyűlése Kolozsváron

Kolozsvár, február 5.

A katasztrófális borértékesítési viszonyok arra kényszerítik az erdélyi bortermelőket, hogy a külföldi piacok felé orientálódjanak. A bortermelők részéről kifejezett kívánságnak eleget téve, az EGE Szőlészeti és Borászati Szakosztálya az erdélyhegyaljai, valamint külküllömenti szőlősgazdákat február hó 7-én, szombaton délután 4 órára Kolozsvárra az EGE Attila-u. 10. szám alatti székházának gyűléstermébe gyűlésre hívta egybe. E gyűlésnek az lesz a feladata, hogy az ekszport-képes fajborok termelőit egy szervezetbe tömörítse, mely szervezet azután külföldön értékesítendő a kiváló minőségű erdélyi fajborokat, amelyeknek ekszportja a belföldi gyengébb minőségű borok elhelyezési lehetőségét és árviszonyait is javíthatja.

A gyűlés iránt nemcsak az erdélyhegyaljai és külküllömenti bortermelők viseltetnek meleg érdeklődéssel, hanem a szilágyi, aradvidéki és más borvidékek szőlőtermelői is és így remélhető, hogy a termelők a szombati gyűlésen nagy számban fognak megjelenni.

Változatlanul lanya a gabonapiac

Brassó, február 5.

A gabonapiac úgy belföldön, mint külföldön változatlanul lanya, úgy szólván az újév kezdete óta. Belföldön a fokozatos lemorzsolódás buzánál vagononként 2–3 ezer lej, tengerinél 2–2.500 lej.

A belföldi lanyaóság buzánál főleg azzal magyarázható, hogy a malmok lisztüzlete meglehetősen visszafelődött és így újabb örlésre kevés búzát vásárolnak. Annak idején ugyanis, amikor decemberben a malomrendelet kibocsátásáról szó volt, a lisztkereskedők nagy készletekkel látták el magukat és most várni kell arra, hogy ezek a készletek kifogyjanak. Ez február második felére várható, amikor aztán a malmok is intenzívebb örlést fognak újra kezdeni.

A rozs szintén lanyhult, az árpa és a zab azonban tartott.

Hüvelyesekben az érdeklődés eléggé kedvező. Sörárpaiban is van kereslet, főleg német és cseh számlára. Barcaságban és Háromszéken alig vannak azonban készletek.

A terményárak vagonként, 100 kilogrammonként, brassói paritásában:

Buza minőség szerint 360–410, tengeri 240–245, rozs 245, zab 240–250, takarmányárpa 250–260, sörárpa 370–380, lenese 400, bab 600 lej.

B.L. POLITIKAI NAPILAP

A B.L. nyomdával kiadása és nyomása. — A szerkesztésért Kocsis Béla felel

BRASOV—BRASSÓ | **BUCURESTI—BUKAREST**
Kapu-utca 56—58. szám. | L. Sárindar No. 6.
Telefon: 82 és 1-77. | Telefonszám: 363/64, 373/70

ELOFIZETÉSI ARAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba: negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBÍZOTTAK. Arad: Strada Cuza Voda 3 sz. (Halmágyi Pál). — **Kolozsvár:** Strada Dubalarilor 7 (Neumann Ignác). — **Bécs:** Osztian Kálmán Strada S. Barnutu 10. **Déva:** Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza). Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére. — **Nagyvárad:** Str. Nic. Jiga 32. (Szabó Gyula). — **Szatmár:** Papp Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Máramaros-megyék részére. — **Nagyszeben:** Str. Turnului 13. (Szigethy László). — **Szilágysomlyó:** Hesperin Ernő. — **Marosvásárhely:** Sztgyörgy-u. 6. (Szabó Jenő). — **Temesvár:** Berényi Lajos, Gátsor 22/a. — **Torda:** Str. Reg. Ferdinand 25. (Dánes József).

Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzéri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. — A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

A mai árszínvonalhoz megfelelő telket vagy házat keresek, kis kerttel, azonnali megvételre Brassóban a belvárosban, vagy a belváros közelében. „Olcsó telek” jellege alatt a brassói kiadóba. 11536

Hidmérleg 3000 kg-os, majdnem új, jótányosan eladó. Bayer, Bereck, Háromszék. 11385

Egy ágy matraccal, mosdó szervizzel, szőnyegek, képek, apróságok olcsón eladók sürgősen elutazás miatt. — Brassó, Hentes-u. 4. sz. 11541

Elköltözés miatt olcsón eladó 1 fekete-béldű, fűrdőszoba komplett, kályhák és különbözők. Cim 11534 sz. alatt a brassói kiadóban.

Irodaberendezés, telefonkészülék, írógép olcsón eladó. Érdeklődők adják le címüket 11535 szám alatt a brassói kiadóba.

Lakás

Butorozott szoba különbejáratú azonnalra kiadó. Brassó, Hirschert-utca 20. 11533

Brassóban világos nagy szoba, szépen butorozva, parkett, villany, cserép-kályha, fűrdőszoba használatú, egy vagy két személy részére március elsejére kiadó. Szíves megkeresések „A. H.” jellegre a brassói kiadóba. 11511

Allást keres

Nős kertész több évi gyakorlattal alkalmazást keres. városi, uradalmi, vagy kereskedelmi kertészetben. Teljes jártassággal bír a gyümölcs-, konyha- és díszkertészet minden ágazatában. Beszél magyarul és német nyelven. Ajánlatok a fizetés megjelölésével kéretnek Lakatos Mihály, Székelyudvarhely, Str. Orbán Balázs No 5. címre. 11538

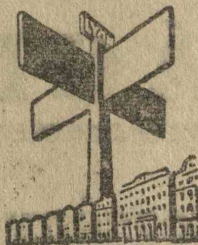
Urleány 4 középiskolával ajánlkozik. Kisebb gyerekek mellé, mint nevelőnő. Csakis előkelő házhoz, ahol mint családtag tekintendő. Csak magyar nyelvet bír. Szívesen elmegy román, német családba, természetesen akkor kevesebb fizetéssel. Válasz a brassói kiadóba „Tisztelegess” jellegre. 11539

Felmérő keres bányamesteri vagy főaknászi állást. Fém, vagy szénbányászathoz. Ajánlatokat „Felmérő” jellegre a brassói kiadóba lérek.

Házasság

Benősnülne 27 éves gépészmérnök olyan zsidó családba, ahol megfelelő elhelyezkedést találna. Csakis komoly, fényképes ajánlatokat „Diszkreció biztosítva” jellegre Rudolf Mosse, Cluj továbbít. 11536

Egy barátom is ez uton kötött házasságot és az ő tanácsára én is megkísérlem komolyan házasságot kötni. Utak ismeretséget megszerezni, mert falun élek ahol kevés az intelligencia és megfelelő ismertségem nincsen. Földbirtokos leánya vagyok 23 éves szőke leány. Hozományom egy millió k. p. száz hold szántó és berendezés. — Bár ezt megírom még sem szeretném, ha valamely ur kizárólag anyagi érdekből közeledne és éppen ezért csak biztos ekzsztenciával rendelkező urlembert veszek figyelembe. Férjnek tehát hivatalnokot vagy egyéb biztos megélhetéssel rendelkező embert szeretnék. Egy alkalommal már tettem közzé apróhirdetést, de választ nem kaptam. Most azonban közlöm, hogy csinos és fenkölt gondolkodású leánynak mondanak s ha mennyei Atyánk rendel számomra férjet úgy kérem, hogy az illető írja meg részletesen körülményeit teljes címmel „Bánáti” jellegre a kiadóba. 11537

Ha francia gyártmányokat akar vásárolni, válassza ki azokat személyesen a

Lyoni Nemzetközi Mintavásáron

A technika, a divat és a művészet utolsó kreációi.

Mezőgazdasági gép-hét 1931. március 2—15-ig.

Több mint 5000 kiállító, különféle szakmákban. Divat- és ruha-ipar. Lakberendezési iparművészet, Búztárgyak, Élelmiszerek, Autók, Kerékpárok. Utazási kedvezmények, mérsékelt árú belépőjegyek a kiállításra és mintavásárra. — Kérje a (15 nyelven megjelent) vásárlói útmutatót a

Foire de Lyon-lól, Lyon (France)

Rue Menestrier.

Férjhezmennek vagy nos urlembert. Ki nem szíve reflektál, írjon „Előkelő” jellegre a brassói kiadóba. 11532

Allást nyer

Csakis komolyabb szűcs-szolgálatot, vagy munkavezetőt, ki a szűcs-mesterséget — különösen a női munkát — perfektül érti, állandó munkára felvesz Rosenberg szűcs, Brassó. 11504

Keresek Brassóban reprezentábilis ügyes nőket női cikkeket helybeni eladására. Cim 11472. sz. alatt a brassói kiadóban.

Keresünk főzni tudó, románul beszélő asszonyt. Bácsfalu 18. 11531

Fényképész segédet keresek, ki mindennemű munkálatokban teljesen jártas. Részletes ajánlatok Klein, Ditró, Jud. Ciuc címre küldendők. 11540

Vegyes

Fuchs fogorvos, Bukarest, husz évi praxissal Párisban, minden modern fogmunkát végez Bucuresti, Strada Berzei 35. 11166

Ha meg akarja tudni jövőjét, keresse fel Hedvig Mihail jósnőt, aki tenyéből és Lenormand kártyából csatlakoztatlanul megmondja a jövőt. — Csak rövid ideig Brassóban. Fogad 9—5-ig, Kut-utca 12. alatt.

Ujtsa meg lejárt előfizetését!

Kiadó Kolozsváron nagy üzlethelyiség Fő-utcában

140 kvadrátméter, nagy kirakattal, minden üzletnek alkalmas, különösen enprosz üzletnek vagy lerakattal. Cim RUDOLF MOSSE, kolozsvári fiókjánál. 114.0

Ingyen küldöm szülőltvány és gyümölcsfa árjegyzékemet

mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szülőltbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyenfajta vesszőt, míg át nem olvassa szülőltbirtokos útmutatómat Cim:

I. SZÜCS szülőlttelep, Diosig (Jud. Bihor) No 2.

Minden gyermek

megmondhatja Onnek,

a „VAS” cipőkrémmel jobban és kiadósabban tisztíthat.

Kérje tehát a

„VAS”-márkát

